

Képviselő-testületi előterjesztés

2015. december 16.

Előterjesztő: Farkas Éva Erzsébet polgármester

Ügyiratszám: 1/1312-1/2015/I.

Tárgy: Makó Város Szociális Szolgáltatástervezési
Kon koncepciójának felülvizsgálata

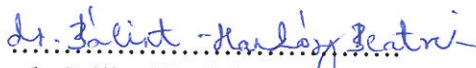
Melléklet: Szolgáltatási Kon koncepció felülvizsgálati
jegyzőkönyv

Készítette: Makói Polgármesteri Hivatal
Jegyzői Iroda Hatósági Csoport

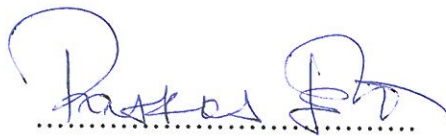
Témafelelős: dr. Ákosi Ádám

Véleményezésre megküldve: Egyenlő Esély Bizottság

**Törvényességi véleményezésre
bemutatva:**

.....
dr. Bálint-Hankóczy Beatrix
jegyző

A napirend előadójának jóváhagyása:

.....
Farkas Éva Erzsébet
polgármester

MAKÓ VÁROS POLGÁRMESTERÉTŐL

Előterjesztés

Ikt.sz: 1/1312-1 -1/2015/I.

Üi.: dr. Ákosi Ádám

Tárgy: Makó Város Szociális Szolgáltatástervezési koncepciójának felülvizsgálata

Melléklet: Szolgáltatási Koncepció felülvizsgálati jegyzőkönyv

Makó Város Önkormányzat Képviselő-testülete

M a k ó

Tisztelt Képviselő-testület!

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 92. § (3) bekezdése értelmében a legalább kétezer lakosú települési önkormányzat a településen, fővárosban élő szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében szolgáltatástervezési koncepciót készít. A szolgáltatástervezési koncepció tartalmát az önkormányzat, illetve a társulás két évente felülvizsgálja és aktualizálja.

A törvény ugyanezen paragrafusának (7) bekezdése szerint szolgáltatástervezési koncepciót az önkormányzat az elfogadást megelőzően véleményeztetni az intézményvezetőkkel és a nemzetiségi önkormányzattal. A koncepció végleges változatának elfogadása során a kialakított véleményeket az önkormányzat lehetőség szerint figyelembe veszi.

Makó Város Önkormányzatának Képviselő-testülete 2009. november 25. napján az 519/2009. (XI.25.) MÖKT h. számú határozatával megtárgyalta és elfogadta Makó Város Szociális Szolgáltatástervezési Koncepcióját, valamint megköszönte a koncepció elkészítését a Regio-Data Társadalomkutató és Vidékfejlesztési Tanácsadó Betéti Társaságnak.

A szolgáltatástervezési koncepció tartalmát az önkormányzat az elkészítése óta nem vizsgálta felül és nem aktualizálta.

Ezen mulasztást észelve a szolgáltatástervezési koncepció tartalmát felülvizsgáltuk és a polgármesteri hivatal munkatársa annak aktualizálását elkészítette, majd véleményezésre megküldte az intézményvezetőknek és a nemzetiségi önkormányzatoknak.

A megküldött anyaggal kapcsolatban csak a Maros Menti Szociális Intézménytől érkezett vélemény. A vélemény az intézmény fenntartójának pontosítását tartalmazta, amely az anyagba beépítésre került.

Tisztelt Képviselő-testület!

A fentiekre tekintettel, a következő határozati javaslatot terjesztem a Képviselő-testület elé:

HATÁROZATI JAVASLAT

Makó Város Önkormányzat Képviselő-testülete megtárgyalta Makó Város Szociális Szolgáltatástervezési Konceptiójának felülvizsgálatát, melyet a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény alapján – az előterjesztés melléklete szerinti tartalommal – elfogad.

Határidő: azonnal

Felelős: polgármester

A képviselő-testület a határozat végrehajtásáról tájékoztatást nem kér.

Erről értesítést kap:

- Makó Város polgármestere
- Makó Város jegyzője
- Makói Polgármesteri Hivatal Jegyzői Iroda Hatósági Csoport
- Irattár

M a k ó, 2015. december 01.

Farkas Éva Erzsébet
polgármester

J E G Y Z Ő K Ö N Y V

a Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió Felülvizsgálatáról

Makó Város Önkormányzata

2015.

TARTALOMJEGYZÉK

1	BEVEZETÉS.....	4
2	A KONCEPCIÓ CÉLJA ÉS FELADATA	5
3	A FELÜLVIZSGÁLAT INDOKA ÉS MENETE	6
4	JÖVŐKÉP	7
5	ALAPELVEK ÉS ÉRTÉKEK	8
5.1	Alapelvek.....	8
5.2	Értékek	8
6	CÉLTERÜLETEK ÉS CÉLCSOPORTOK	10
6.1	Célterületek	10
6.2	Célcsoportok	10
7	HELYZETKÉP.....	11
7.1	A település helyzetének bemutatása általános adatok szerint/ infrastruktúra....	11
7.2	Oktatási intézményi ellátottság	12
7.3	Közművelődési intézményi ellátottság.....	12
7.4	Egészségügyi intézményi ellátottság	12
7.5	Közműellátottság	13
8	DEMOGRÁFIAI MUTATÓK	14
9	A TELEPÜLÉS FOGLALKOZTATÁSI HELYZETE	18
10	AZ ELMÚLT ÉVEK EREDMÉNYEI, FEJLESZTÉSEI	21
11	A MŰKÖDŐ SZOCIÁLIS ELLÁTÓRENDSZER JELLEMZŐI	22
11.1	Szociális alapellátások és szakosított ellátások	22
11.1.1	Szociális étkeztetés.....	22
11.1.2	Házi segítségnyújtás	23
11.1.3	Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás.....	24
11.1.4	Családsegítő Szolgálat	25
11.1.5	Tanyagondnoki Szolgálat	26
11.1.6	Idősek Klubja.....	27
11.1.7	Nappali Melegedő	28
11.1.8	Időskorúak Átmeneti Gondozóháza	28

11.1.9	Hajléktalanok Éjjeli Menedékhelye	30
11.2	Gyermekjóléti alapellátások	31
11.2.1	Gyermekjóléti Szolgálat	31
11.2.2	Gyermekek napközbeni ellátása (Bölcsőde)	32
12	SZOCIÁLIS ÉS GYERMEKVÉDELMI FŐIGAZGATÓSÁG CSONGRÁD MEGYEI KIRENDELTSÉGE FENNTARTÁSA ALATT ÉS A KLIK HÓDMEZŐVÁSÁRHELYI TANKERÜLETE FENNTARTÁSA ALATT MŰKÖDŐ SZOCIÁLIS INTÉZMÉNYEK MAKÓ VÁROSÁBAN	35
12.1	Maros Menti Szociális Intézmény	35
12.2	Kozmutza Flóra Általános Iskola és Szakiskola, Pápay Endre Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola, Kollégium, Gyermekotthon és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény	37
13	CIVIL SZERVEZETEK, EGYHÁZAK SZEREPVÁLLALÁSA	40
13.1	A makói Szent Erzsébet Katolikus Karitászcsoport	40
13.2	Máltai Szeretetszolgálat makói csoportja	40
13.3	Heti Betevő makói csapata	42
13.4	Magyar Vöröskereszt makói területi szervezete	42
13.5	Civil Szervezetek Klubja	43
14	SWOT-ELEMLÉSI	44
15	FEJLESZTÉSI FELADATOK AZ ÖNKORMÁNYZAT SZOCIÁLIS INTÉZMÉNYEIBEN	45
16	AZ ELLÁTÁSOK FEJLESZTÉSÉNEK, BŐVÍTÉSÉNEK LEHETŐSÉGEI	46
17	AZ ESÉLYEGYENLŐSÉG MEGTEREMTÉSE	48
17.1	Helyi Esélyegyenlőségi Program	48
17.2	Akadálymentesítés	49
17.3	Gyermekvédelmi és jelzőrendszeres fórumok	49
17.4	Makói Roma Nemzetiségi Önkormányzat	50
18	A MÓDSZERTANI FELADATOK ELLÁTÁSA	51
19	AZ ELFOGADÁS IDEJE ÉS MÓDJA	52
	MELLÉKLET	53

1 BEVEZETÉS

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 92. § (3) bekezdése alapján a legalább kétezer lakosú település önkormányzata a településen élő szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében szolgáltatástervezési koncepciót készít.

A törvény szerint a megyei önkormányzatok kötelessége egy megyei szintű koncepció megalkotása, melynek célja a megyében élő szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében helyzetelemzésen alapuló fejlesztési elvek, irányok és célok meghatározása a megye egészére. Az ellátási kötelezettség teljesítésének áttekintésével a koncepció egyúttal egy hatékony eszköz a megyei önkormányzatok részére a szociális törvényben és az önkormányzati törvényben előírt koordinációs feladat teljesítéséhez.

A települési önkormányzat, illetve a társulás által készített koncepciónak illeszkednie kell a megyei önkormányzat által készített koncepcióhoz.

Az Szt. 92. § (4) bekezdése a koncepció legfontosabb tartalmi elemeit határozza meg:

- a lakosságszám alakulását, a korösszetételt, a szolgáltatások iránti igényeket,
- az ellátási kötelezettség teljesítésének helyzetét, az ütemtervet a szolgáltatások biztosításáról,
- a szolgáltatások működtetési, finanszírozási, fejlesztési feladatait, az esetleges együttműködés kereteit,
- az egyes ellátotti csoportok (idősek, fogyatékos személyek, hajléktalan személyek, pszichiátriai betegek, szenvedélybetegek) sajátosságaihoz kapcsolódóan a speciális ellátási formák, szolgáltatások biztosításának szükségességét.

A szolgáltatástervezési koncepció „határozatlan” időtartamú, gyakorlatilag középtávúnak tekinthető.

Összhangban a fenti törvényi rendelkezéssel Makó Város Önkormányzata 2009-ben a Regio-Data Társadalomkutató és Vidékfejlesztési Tanácsadó Betéti Társaságot bízta meg, hogy készítse el Makó Város Szociális Szolgáltatástervezési Koncepcióját, melyet a település képviselő-testülete 2009. június 24. napján 268/2009. (VI. 24.) MÖKT határozatával fogadott el.

2 A KONCEPCIÓ CÉLJA ÉS FELADATA

A koncepció célja elsősorban a szociális szolgáltatásfejlesztés céljainak, fundamentumainak meghatározása, amelyeket a város szem előtt tart, illetve amelyekkel bekapcsolni kívánja ezen szolgáltatások fejlesztésének további szereplőit; valamint az önkormányzat által érvényesíteni kívánt célkitűzések részletezése a szociális szolgáltatások biztosításával kapcsolatban. Továbbá a koncepció célja a különböző szociális intézmények a szükségletekhez igazodó, egyre magasabb szintű feladat ellátásának előmozdítása, segítése.

A koncepció feladata egy egységes szociális szolgáltató politika kialakításának elősegítése, valamint információ nyújtás más fejlesztési koncepciók kialakításához, illetve a különböző szolgáltatásokat biztosító intézmények és a szolgáltatásokat igénybe vevők részére.

A koncepció hivatott feltárni a szociális ellátórendszer hibáit és hiányosságait; azokat a területeket, amelyek fejlesztésre szorulnak. A koncepció meg kívánja fogalmazni a felmerülő problémák orvoslására kitűzött alternatív megoldási irányokat. A szolgáltatástervezési koncepció szeretne alapot nyújtani egy olyan szolgáltató rendszer kialakításához, amely összehangoltan működik, lefedi a felmerülő szociális szükségleteket, képes az igényekhez alkalmazkodni differenciált és minőségi szolgáltatások nyújtásával, illetve az egyén központba helyezésével.

A helyi szociális rendszer fejlesztési irányait a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiával, valamint a Csongrád Megyei Önkormányzat Szociális Szolgáltatástervezési Koncepciójával összhangban határoztuk meg.

A Nemzeti Stratégia 2007–2032 évre szóló 25 éves programjának átfogó céljai - az Európa 2020 stratégia céljaival összhangban - a következők:

- „a szegénységben és társadalmi kirekesztettségben élők arányának csökkentése, különös tekintettel a roma népességre;
- a szegénység, a szociális kizáródás újratermelődésének megakadályozása;
- a társadalmi, gazdasági javakhoz való egyenlő esélyű hozzáférés javítása, a társadalmi összetartozás erősítése.”

3 A FELÜLVIZSGÁLAT INDOKA ÉS MENETE

A szolgáltatástervezési koncepció tartalmát törvényi előírás alapján a helyi önkormányzatnak két évente felül kell vizsgálnia és szükség esetén aktualizálnia kell.

A szolgáltatástervezési koncepció felülvizsgálatáról szóló előterjesztést előzetesen véleményeztetni kell az intézményvezetőkkel és a nemzeti önkormányzattal. A koncepció végleges változatának elfogadása során a kialakított véleményeket az önkormányzat lehetőség szerint figyelembe veszi.

Munkamódszerünk a felülvizsgálatnál is az alapkoncepció során alkalmazott széleskörű szakmai és társadalmi véleményeztetés volt. Ezúton is köszönetet mondunk a megkeresett szervezeteknek példaértékű közreműködésükért.

4 JÖVŐKÉP

A koncepció jövőképe, hogy a szociális ellátások összehangolt működésével, a hagyományos értékek megőrzésével a makói lakosság szociális biztonságának megteremtésében, elősegítésében és megőrzésében segítséget nyújtson. A vízió része, hogy a rászoruló emberek egészségügyi és mentális ellátását, életminőségük megőrzését támogassa, továbbá az Alaptörvényben meghatározott szociális jogokat biztosítsa, s lehetőséget teremtsen azok érvényre juttatására.

Alaptörvény XIX. cikk

„(1) Magyarország arra törekszik, hogy minden állampolgárának szociális biztonságot nyújtson. Anyaság, betegség, rokkantság, fogyatékoság, özvegység, árvaság és önhibáján kívül bekövetkezett munkanélküliség esetén minden magyar állampolgár törvényben meghatározott támogatásra jogosult.

(2) Magyarország a szociális biztonságot az (1) bekezdés szerinti és más rászorulóknak esetében a szociális intézmények és intézkedések rendszerével valósítja meg.

(3) Törvény a szociális intézkedések jellegét és mértékét a szociális intézkedést igénybe vevő személynek a közösség számára hasznos tevékenységéhez igazodóan is megállapíthatja.

(4) Magyarország az időskori megélhetés biztosítását a társadalmi szolidaritáson alapuló egységes állami nyugdíjrendszer fenntartásával és önkéntesen létrehozott társadalmi intézmények működésének lehetővé tételével segíti elő. Törvény az állami nyugdíjra való jogosultság feltételeit a nők fokozott védelmének követelményére tekintettel is megállapíthatja.”

5 ALAPELVEK ÉS ÉRTÉKEK

5.1 Alapelvek

Az alapvető emberi jogok tiszteletben tartása: Makó város minden polgárának joga van az emberhez méltó életre, mindenki számára biztosítani kell a szociális minimumot. A város valamennyi polgára számára biztosítani kell, hogy törvényben rögzített jogaival, így a szociális jogaival is élni tudjon. A jogok érvényesítésében az Önkormányzat aktív szerepet vállal.

Egyenlő bánásmód követelménye, hátrányos megkülönböztetés tilalma: Makó Város Önkormányzata elutasít mindennemű hátrányos megkülönböztetést, az ügyintézés során pedig az előítélet mentességet tartja szem előtt. A szociális ellátást igénylők – nemre, vallásra, nemzeti, etnikai hovatartozásra, politikai vagy más véleményre, korra, a cselekvőképesség hiányára vagy korlátozottságra, fogyatékosságra, születési vagy egyéb helyzetére tekintet nélkül – jogosultak igénybe venni a szociális szolgáltatásokat és ellátásokat.

Egyénközpontúság: A szociális szolgáltatások középpontjában az egyén, illetve a család áll a jogszabályi keretek között személyre szabottan. A helyi szociálpolitika elsődleges feladata az egyén, a család, a köz és a helyi társadalom zavartalan együttműködésének biztosítása, védelme. Az Önkormányzat szociálpolitikája igyekszik a változó igényekhez igazodni, a felmerülő szociális szükségletek figyelembevételével alakítani a helyi szolgáltatások rendszerét.

A szociális intézmények támogató szerepe: A helyi szociálpolitika elsődleges színterei a szociális szolgáltatások és ellátások, melyeket az Önkormányzat intézményhálózata biztosít a makói polgárok számára. A szociálpolitikai célok megvalósulásának feltétele az intézmények támogató szerepének hangsúlyos megjelenése, vagyis a fennálló követelményeknek és az ellátást igénybe vevők elvárásainak megfelelő szolgáltatásnyújtás. Továbbá a különböző esetek, problémák komplex ellátása érdekében elengedhetetlen az egyes ellátási típusok és szintek egymásra épülése, az intézmények kommunikálása.

5.2 Értékek

Szociális biztonság: Makó Város Önkormányzata törekszik arra, hogy a város minden polgára számára megteremtse a szociális biztonságot, senki ne szenvedjen szükséget, illetve a szükséget szenvedők hozzájuthassanak a megfelelő ellátáshoz, senki ne maradjon ellátás nélkül.

Relatív biztonság: Makó Város Önkormányzata törekszik a relatív biztonság megteremtésére, vagyis, hogy bármilyen szociális kockázat bekövetkeztekor, szociális szükséghelyzet fennállása esetén a család vagy egyén életszínvonala lehetőleg ne süllyedjen túlságosan nagyot.

Társadalmi integráció: A helyi szociálpolitika célja, hogy megvalósulhasson a teljes körű társadalmi integráció. A szolgáltatások kínálatánál biztosítani kell a választás lehetőségét az egyén és családja számára.

Prevenció: A szociálpolitika a megelőzés híve. Az ellátások és szolgáltatások során tudatosítani kívánjuk, hogy a helyi szociálpolitika feladata a szociális krízishelyzetek kialakulásának megakadályozása, az azokhoz vezető problémák felkutatása, azok orvoslása.

Differenciáltság: A szociális ellátások és szolgáltatások nyújtása során törekedni kell a differenciáltságra, vagyis, hogy mindenki olyan ellátást vagy szolgáltatást kapjon, amit szükségletei indokolnak, és ott kapja és attól a szervezettől a támogatást, ahol ez a jogosult számára a leginkább megfelelő.

Hatékonyság és hatásosság: Az Önkormányzat szociálpolitikájának két meghatározott alapkövetelménye a hatásosság és hatékonyság betartása. A hatásosság elve kimondja, hogy a nyújtott szolgáltatásokhoz a lehető legszélesebb körnek kell hozzájutnia. A hatékonyság követelményének megfelelően pedig az Önkormányzatnak a rendelkezésre álló erőforrások felhasználásával a ténylegesen rászorulókat kell eredményesen megsegítenie.

6 CÉLTERÜLETEK ÉS CÉLCSOPORTOK

6.1 Céletterületek

- A szociális szolgáltatások és ellátások működésének helyi szabályozásai.
- Intézményi szabályozás - az egyes szociális intézmények működésére vonatkozó szabályok egységesítése úgy, hogy az ellátásokban és szolgáltatásokban ne alakulhassanak ki párhuzamosságok.
- Az egyes intézményekben rendelkezésre álló erőforrások megosztása.
- Intézményi struktúrák felülvizsgálata, fejlesztése.
- Integrációs lehetőségek felkutatása.
- Humán- és pénzügyi erőforrás fejlesztés a helyi szociális szolgáltatásokban.
- Információkezelés, információáramlás, kapcsolatok a potenciális ellátotti körrel, kapcsolatok a lakossággal, szakmai és intézményi kapcsolatrendszer, más ágazatokkal való együttműködés.
- Minőség felülvizsgálata a szociális szolgáltatásokban.

6.2 Célcsoportok

- Gyermekek;
- Családok;
- Időskorúak, nyugdíjasok, egyedülállók;
- Krízishelyzetben lévők;
- Speciális csoportok pl. fogyatékos személyek.

7 HELYZETKÉP

7.1 A település helyzetének bemutatása általános adatok szerint/ infrastruktúra

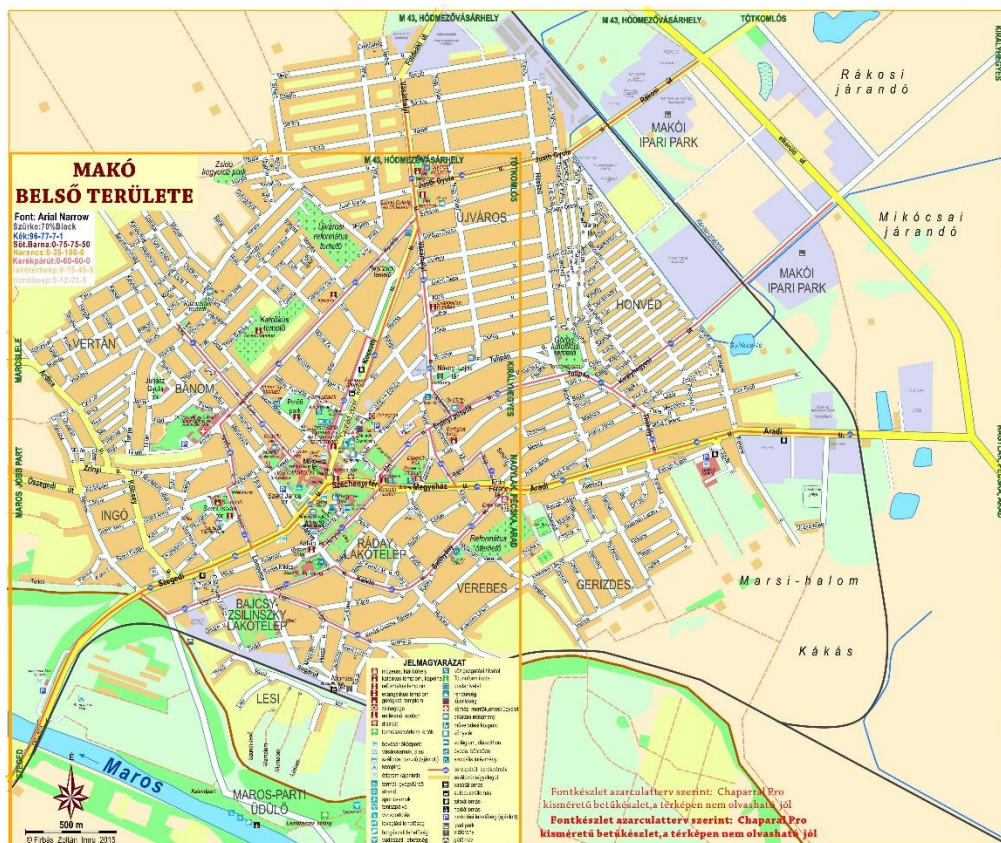
Makó város területe 2013-as adatok alapján: 22 923 hektár

Lakásállomány 2013-as adatok alapján: 11 274 db

Makó város lakosainak száma 2015. január 1-jei adatok szerint: 23 974 fő.

Makó Csongrád megyében, az Alföld déli részén, a Maros folyó jobb partján, a román határ mellett található település, mely Szegedtől 32 km-re, Budapesttől 200 km-re fekszik. A román és a szerb határ közelsége miatt igen fontos közlekedési csomópont, Magyarország egyik délkeleti kapuja. Autópálya köti össze Romániával, valamint a fővárossal. A 2015-ös városfejlesztési stratégia hét városrészt határoz meg, a rendezési körzetek, az építészeti stílusok elterjedése, a beépítések jellege és a fizikai fejlődés alapján. Ezek közül hat „valódi” városrész, a hetedik az ipari hasznosítású területeket jelöli. Hivatalosan létezik egy nyolcadik városrész is, ami a városhoz tartozó külterületeket jelöli.

A városban két nagy lakótelep, és több 4-6 emeletes lakótömb is található. A város szociálisan és infrastrukturálisan is leginkább rehabilitációra szoruló része Honvéd városrész, melyet az Integrált Városfejlesztési Stratégia hivatalosan is városi szintű szegregátumként kezel. A városrész lakóingatlanainak több mint fele alacsony komfortfokozatú, a város roma lakosságának 80 %-a itt él.

7.2 Oktatási intézményi ellátottság

- Óvodák száma: 3 (ebből 2 egyházi), tagintézmények száma: 6, gyermeklétszám: 607 fő, csoportok száma: 28
- Általános iskola: 5 (ebből 4 egyházi), tagintézmények száma: 6, osztályok száma: 82, tanulók száma: 1887 fő
- Középiskolák: 4 (ebből 1 egyházi), osztályok száma: 77, tanulók száma: 1720 fő, oktatott szakmák száma: 15
- Speciális oktatási intézmény: 1, óvodások és iskolások száma: 162 fő, kollégiumi elhelyezettek száma: 15 fő, államilag gondoskodás alatt állók száma: 18 fő, oktatott szakmák: 2
- Kollégium: 1, elhelyezett tanulók száma: 333 fő

A Makói Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola az alábbi alapfokú művészeti képzéseket nyújtja a növendékek számára:

- tánc oktatás: néptánc, balett
- hangszeres oktatás: zongora, furulya, fuvola, klarinét, gitár, ütős hangszerek, trombita, kürt, harsona, tuba, szaxofon, cselló, hegedű
- képzőművészeti oktatás: rajz

7.3 Közművelődési intézményi ellátottság

- Hagymaház
- József Attila Gimnázium Sportcsarnoka
- József Attila Városi Könyvtár és Múzeum
- Gyermekkönyvtár
- Városi Levéltár
- Makói Gyógyfürdő Kft.
- Makó Városi Televízió Nonprofit Kft.

7.4 Egészségügyi intézményi ellátottság

Járó- és fekvőbeteg szakellátás:

Városi Kórház – Rendelőintézet

- kórházi ágyak száma: 236 (ebből aktív ágy 99, rehabilitációs és krónikus ellátás 147 ágyon történik)
- osztályok száma: 10 betegellátó osztály, 4 diagnosztikai osztály, és a Vérellátó osztály
- szakrendelések száma: 29

Alapellátás:

- felnőtt háziorvosi körzetek száma: 11
- gyermek háziorvosi körzetek száma: 6
- fogorvosi körzetek száma: 8
- védőnői körzetek száma: 3 (7 fő védőnő)
- iskolaorvosi, iskolavédőnői körzet: 1 (3 fő iskolavédőnő és 2 fő iskolaorvos)

Gyógyszertárak száma: 7

7.5 Közműellátottság

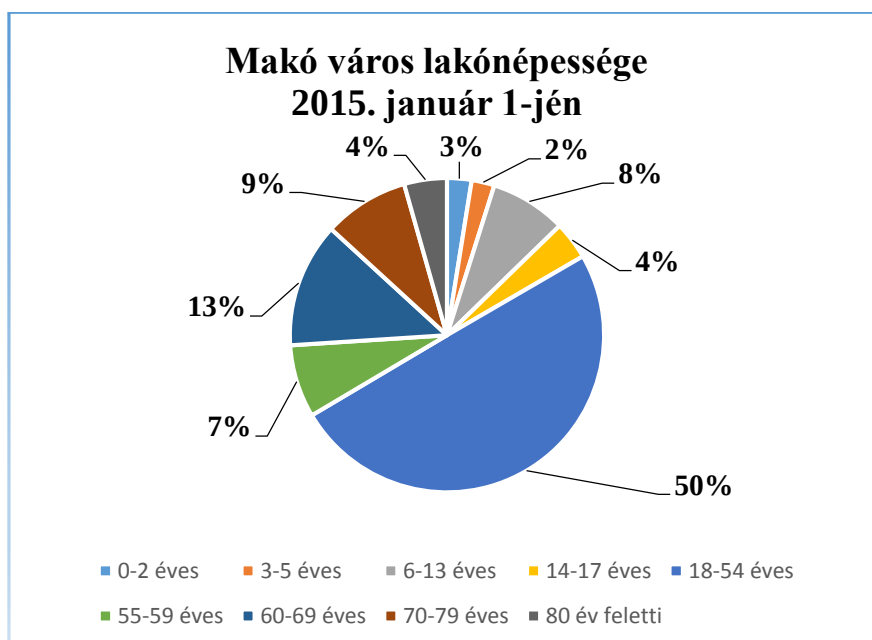
Makón – hasonlóan a megye többi járási székhelyéhez - az elmúlt időszakban jelentősen javult a közműellátottság. A helyi ivóvízbázis és a korszerű szennyvíztelep is értéket képvisel. Jellemzők az ivóvízminőség problémák, korszerűtlen az ivóvízhálózat, fejlesztésre szorul a csapadékvíz-elvezető hálózat. A szennyvízrákötések aránya nem 100%-os. Évente visszatérő probléma a belvíz- és árvízveszély, a külterületi lakórészekben pedig hiányos a közműellátottság. A közműellátottság a helyi életminőség egyik alapja, annak folyamatos fejlesztése, javítása, korszerűsítése fontos cél az élhető város elérése érdekében.

- Távfűtésbe bekapcsolt lakások száma: 799
 - Összes gázfogyasztók száma: 9.883
 - Meleg vízvezetékbe bekapcsolt lakások száma: 799
 - Közütemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások száma: 11.274
 - Villamosenergia-fogyasztók száma: 13.054
 - Háztartási villamos energia fogyasztók száma: 12.175
 - Háztartási gázfogyasztók száma: 9.300
 - Háztartási gázfogyasztókból a fűtési fogyasztók száma: 8.322
 - Közütemi szennyvízgyűjtő-hálózatba (közcsatorna-hálózatba) bekapcsolt lakások száma: 3.713
 - Összes elszállított települési szilárd hulladék: 7.238
 - Önkormányzati kiépített út és köztér területe: 562.000 m²
- Forrás: TeIr - KSH, 2013. évi adatok

8 DEMOGRÁFIAI MUTATÓK

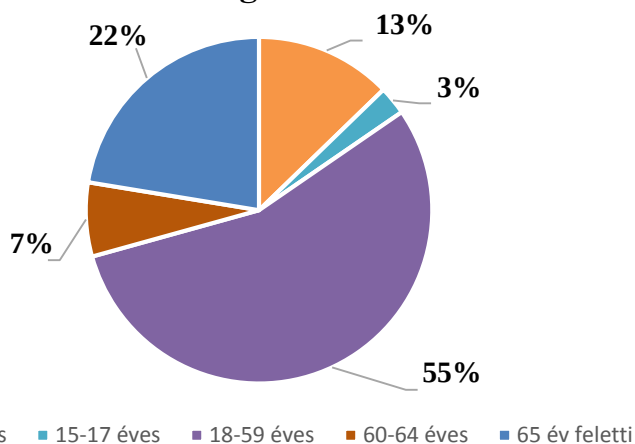
Makó állandó lakónépessége 2015. január 1-jén	fő
0-2 éves	606
3-5 éves	564
6-13 éves	1882
14-17 éves	935
18-54 éves	11951
55-59 éves	1796
60-69 éves	3078
70-79 éves	2107
80 év feletti	1055
ÖSSZESEN	23974

Forrás: Magyar Államkincstár

Forrás: Magyar Államkincstár

Állandó lakónépesség - a nők korosztály szerinti megoszlása

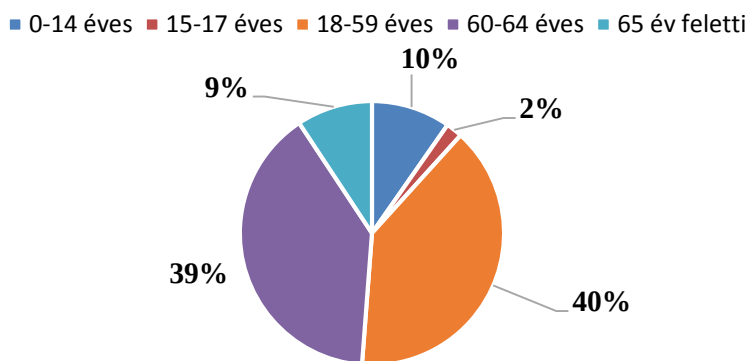

Forrás: TeIr - KSH

Makó állandó lakónépessége 2013-ban	fő		
	nők	férfiak	összesen
0-14 éves	1 611	1 720	3331
15-17 éves	336	357	693
18-59 éves	6981	7 000	13 981
60-64 éves	871	749	1620
65 év feletti	2 831	1 648	4479
ÖSSZESEN	12 630	11 474	24 104

Forrás: TeIr-KSH

Makó állandó lakónépessége 2013-ban

Forrás: TeIr-KSH

Makó Városban történt házasságkötések és válások száma

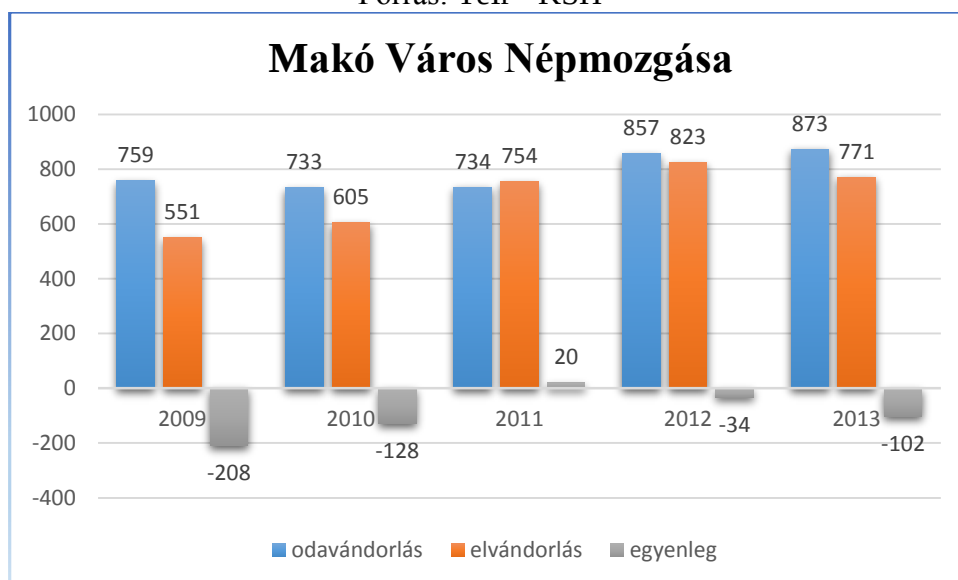
	2010.	2011.	2012.	2013.	2014.	2015. október
Házasságkötések száma	67	55	75	62	74	91
Válások száma	54	73	63	61	72	45

Forrás: Makói Polgármesteri Hivatal - Anyakönyvi Hivatal

Makó Város Népmozgása

Év	Elvándorlás (fő)			Odavándorlás (fő)			Egyenleg
	ideiglenes	állandó	összesen	ideiglenes	állandó	összesen	
2009.	389	370	759	277	274	551	-208
2010.	359	374	733	308	297	605	-128
2011.	428	306	734	427	327	754	+20
2012.	545	312	857	488	335	823	-34
2013.	510	363	873	433	338	771	-102

Forrás: TeIr - KSH

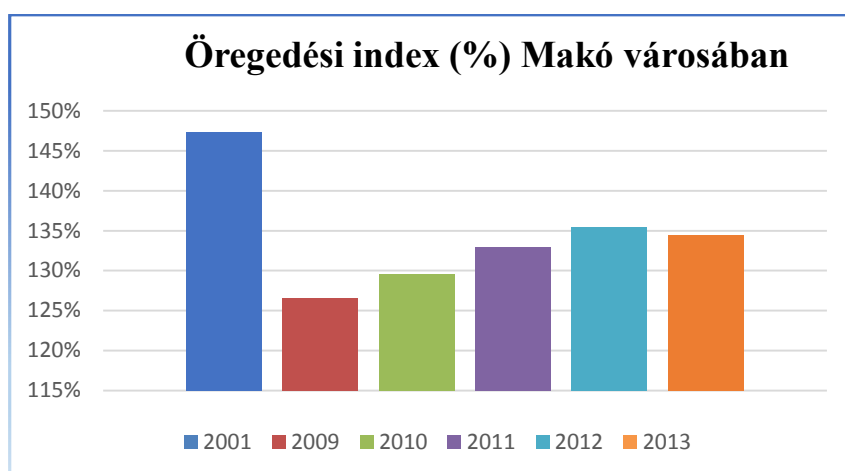

Forrás: TeIr-KSH

Öregedési index Makó városában

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2001.	5790	3931	147,3%
2009.	4445	3513	126,5%
2010.	4384	3384	129,6%
2011.	4434	3335	133,0%
2012.	4480	3307	135,5%
2013.	4479	3331	134,5%

Forrás: TeIr - KSH

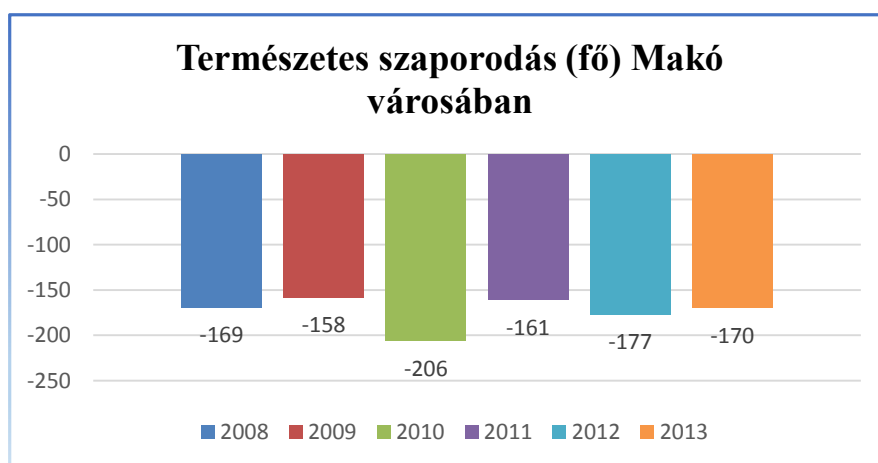

Forrás: TeIr - KSH

Természetes szaporodás (fő) Makó városában

Év	élve születések száma	élve születések száma Makó városában ¹	halálozások száma	halálozások száma Makó városában ²	természetes szaporodás (fő)
2009.	204	-	362	-	-158
2010.	177	283	383	515	-206
2011.	168	295	329	492	-161
2012.	185	307	362	489	-177
2013.	206	316	376	508	-170
2014.	-	310	-	454	-
2015.	-	236	-	387	-

Forrás: TeIr – KSH, Makói Polgármesteri Hivatal - Anyakönyvi Hivatal

Forrás: TeIr-KSH

¹ A feltüntetett adatok a Makón megtörtént születéseket mutatják, így a szám tartalmaz olyan születéseket, melyek alanyai nem makói polgárok. (Forrás: Anyakönyvi Hivatal)

² A feltüntetett adatok a Makón megtörtént halálozásokkal mutatják, így a szám tartalmaz olyan halálozásokat, melyek alanyai nem makói polgárok. (Forrás: Anyakönyvi Hivatal)

9 A TELEPÜLÉS FOGLALKOZTATÁSI HELYZETE

Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma Makó városában

év	15-64 év közötti lakónépesség (fő)			nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	nő	férfi	összesen	nő		férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2009.	8477	8318	16795	841	9,9%	819	9,8%	1660	9,9%
2010.	8421	8278	16699	760	9,0%	758	9,2%	1518	9,1%
2011.	8362	8241	16603	786	9,4%	613	7,4%	1399	8,4%
2012.	8297	8172	16469	867	10,4%	668	8,2%	1535	9,3%
2013.	8188	8106	16294	718	8,8%	606	7,5%	1324	8,1%

Forrás: TeIr, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Regisztrált munkanélküliek száma Makó városában

		2013.	2013.	2013.	2014.	2014.	2014.	2015.
		1.	2.	3.	1.	2.	3.	1.
		negyedév						
regisztrált munkanélküliek száma (fő)	férfi	981	678	654	618	620	437	479
	nő	1057	860	803	719	742	556	544
álláskeresői segélyben részesülők száma (fő)		36	36	42	48	53	55	62
járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek száma (fő)		203	121	87	104	74	74	94
rendszeres szociális segélyben részesülő regisztrált munkanélküliek száma (fő)		438	309	326	209	207	122	162
180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek száma (fő)		508	493	480	432	411	337	269

Forrás: TeIr – Nemzeti Munkaügyi Hivatal

JEGYZŐKÖNYV
A SZOCIÁLIS SZOLGÁLTATÁSTERVEZÉSI KONCEPCIÓ FELÜLVIZSGÁLATÁRÓL

Regisztrált munkanélküliek iskolai végzettség szerint Makó városában

	2013.	2013.	2013.	2014.	2014.	2014.	2015.
	1.	2.	3.	1.	2.	3.	1.
	negyedév						
Általános iskolát végzett regisztrált munkanélküliek száma (fő)	793	569	531	471	526	298	343
Egyetemi végzettségű regisztrált munkanélküliek száma (fő)	27	26	16	14	19	12	12
Főiskolai végzettségű regisztrált munkanélküliek száma (fő)	56	45	47	28	28	39	33
Gimnáziumi végzettségű regisztrált munkanélküliek száma (fő)	139	104	109	38	99	109	102
Szakiskolai végzettségű regisztrált munkanélküliek száma (fő)	61	38	55	371	44	36	28
Szakközépiskolai végzettségű regisztrált munkanélküliek száma (fő)	317	250	238	112	218	186	191
Szaktanulmányi végzettségű regisztrált munkanélküliek száma (fő)	520	405	368	37	331	252	259
Technikumi végzettségű regisztrált munkanélküliek száma	55	44	35	217	38	28	23
8 általánosnál kisebb végzettségű regisztrált munkanélküliek száma	70	57	58	49	59	33	32

Forrás: TeIr – Nemzeti Munkaügyi Hivatal

JEGYZŐKÖNYV
A SZOCIÁLIS SZOLGÁLTATÁSTERVEZÉSI KONCEPCIÓ FELÜLVIZSGÁLATÁRÓL

Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságokban részesülők száma
Makó városában

Év		2010.	2011.	2012.	2013.
Életkoron alapuló ellátásban részesülők száma (fő)	Nők	-	214	137	62
	Férfiak	-	224	171	116
Megváltozott munkaképességűeknek járó ellátásban részesülők száma (fő)	Nők	1346 (rokkantsági nyugdíjjal együtt)	890	837	802
	Férfiak	1171 (rokkantsági nyugdíjjal együtt)	688	645	586
Öregségi nyugdíjban részesülők száma (fő)	Nők	2831	3108	3155	3192
	Férfiak	1737	2006	1983	1970
Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülők száma (fő)	Nők	223	218	199	186
	Férfiak	14	11	12	12
Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma (fő)	Nők	4689	4657	4543	4448
	Férfiak	3148	3110	2977	2836

Forrás: TeIR-KSH

10 AZ ELMÚLT ÉVEK EREDMÉNYEI, FEJLESZTÉSEI

Habár a szociális szolgáltatások elhanyagolt részei a fejlesztéseknek, városunkban néhány innováció mégis történt 2009 óta:

2011 decemberére épült fel Makó Újváros részében a *Búza utcai bölcsőde* Makovecz Imre tervei alapján. Az épületet akadálymentesre tervezték, a benne kialakított multifunkcionális előadóterem révén az intézmény akár térségi szakmai központtá is válhat. Az energiatakarékos építészeti megoldások mellett gondot fordítottak a szelektív hulladékgyűjtés és esztétikus kerékpártárolók kialakítására is az épület közvetlen közelében. Az épület jelenleg 40 gyermek befogadására alkalmas, de az igényeknek megfelelően a bölcsőde további 40 férőhellyel bővíthető; a teljes alapterület közel 1000 m².

2013-ban pályázati forrás tette lehetővé, hogy a *Királyhegyesi utcában lévő Idősek Klubja* megújuljon. A felújítási munkálatok során az épület korszerűsítése és akadálymentesítése zajlott, valamint napkollektor felszerelését, üzembe helyezését, és a szolgáltatás fejlesztéséhez szükséges eszközök beszerzését végezték el. A mosókonyha kialakítása a klubtagok személyes higiéniájának megteremtését is segíti. A korszerű technikai eszközökkel felszerelt iroda a gondozó személyzet munkáját támogatja. Ugyancsak segítség a személyre szabott ápolás körülményeinek megteremtésében a gondozónői szoba. A klub családias hangulatú bútorokat is kapott, míg konyhája a HACCP szabványainak is megfelel. A kialakított terasz pedig a jó időben nyújt kikapcsolódási, szórakozási lehetőséget.

A Deák Ferenc u. 57. szám alatti *Időskorúak Átmeneti Gondozóházában* ablakcsere történt, néhány helyiségben parkettázás folyt, illetve vizesblokk került felújításra, az épület tetejére pedig napelemeket szereltek fel.

A *Kálvin utcai bölcsődében* is napelemek kerültek felszerelésre, valamint nyílászárócsere történt.

Szintén pályázat keretében újulhat meg a *Hajnal utcai Idősek Otthona konyhája*, korszerűsítésre kerül a fűtésrendszer és a világítás, új nyílászárókat kap és mellékhelyiségeit akadálymentesítik

Az *éjjeli menedékhely* tetőszerkezetének részleges, kisebb felújítására került sor. Az ENI krízisidőszaki étkeztetésre nyert legutóbb pályázatot, illetve eszközbeszerzésként ágymatracot és ágyneműt vásárolt.

A *házi segítségnyújtás* hatékonyabbá tétele érdekében elektromos kerékpárok lettek beszerezve a gondozónők részére.

A *Csongrád Megyei Egészségügyi Ellátó Központ* több Európai Unió által támogatott projektet valósított és valósít meg. Megújul a Rendelőintézet, kialakításra került egy pszichiátriai nappali kórház, teljesen megújul a radiológiai osztály, és integrálódik a tüdőgondozó intézet is.

Működik az *Egészségfejlesztési Iroda*, mely prevenciós jelleggel nyújt szolgáltatásokat a Makón és a kistérségben élő polgárok számára.

11 A MŰKÖDŐ SZOCIÁLIS ELLÁTÓRENDSZER JELLEMZŐI

11.1 Szociális alapellátások és szakosított ellátások

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 56. § (1) bekezdése előírja, hogy a szociálisan rászorultak részére a személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. A törvény rögzíti továbbá, hogy a személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és a szakosított ellátásokat.

A szociális alapszolgáltatások körébe az alábbiak tartoznak:

- az étkeztetés,
- a házi segítségnyújtás,
- a családsegítés,
- a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás,
- tanyagondnoki szolgáltatás
- a nappali ellátás:
 - idősök klubjai
 - nappali melegedő.

A személyes gondoskodás keretébe tartozó szakosított ellátások Makó város esetében:

- időskorúak átmeneti gondozóháza
- hajléktalanok éjjeli menedékhelye.

11.1.1 Szociális étkeztetés

Szociális étkeztetés keretében a Makói Egyesített Népjóléti Intézmény azoknak a rászorulóknak biztosít étkeztést, akik önmaguk ezt nem képesek megoldani, elsősorban koruk, egészségi állapotuk, fogyatékságuk, szenvedélybetegségük, pszichiátriai betegségük vagy hajléktalanságuk miatt.

Az étkeztést három módon lehet igénybe venni:

- az idősök klubjában helyben fogyasztással,
- az idősök klubjából való elhordással,
- illetve tiszteletdíjas segítők bevonásával házhoz szállítási lehetőség is van.

Az intézmény az ebédet a saját konyhájáról biztosítja, figyelembe véve az életkori sajátosságokat és a szakorvosok által rendelt diétát. Az ellátottak több mint 40%-a 80 évesnél idősebb. 2014-ben 89 fő kérte az ebédek házhoz szállítását.

A beszerzések során az ENI arra törekszik, hogy minél kedvezőbb áron, lehetőleg helyi vállalkozóktól vásárolják meg a nyersanyagot, hogy a megadott nyersanyag normából minél egészségesebb, táplálóbb, házas ízeknek megfelelő ételt tudjanak készíteni a szociális étkeztetést igénybe vevők részére.

A város a közfoglalkoztatási program mezőgazdasági projektjének keretein belül burgonya, valamint petrezselyemgyökér termesztést folytat két hektáron. A termények egy részét az ENI használja fel a közétkeztetésben, másik része rászoruló családok, illetve a közfoglalkoztatottak részére lett kiosztva. Az előbb említett élelmiszerek mellett néhány száz kiló főzőtök termesztése is megvalósult, melyet szintén a közétkeztetésben használtak fel. A város ezáltal is igyekszik elérni a közfoglalkoztatási rendszer kitűzött célját, miszerint hasznos és szükségszerű olyan foglalkoztatási programok megvalósítása, mely az adott település jólétét, önellátását szolgálja.

Szociális étkeztetés Makó városában

	2010.év	2011. év	2012. év	2013.év	2014.év
étkezésben részesülők (fő)	296	273	191	224	171
szociális térítési díjkedvezményre jogosultak (fő)	-	-	19	22	13
diétás étkezésben részesülők (fő)	-	-	29	33	42
ételkiszállítást igénybe vevők (fő)	-	-	148	186	149
nyersanyag norma (Ft/fő)	260 Ft	-	-	267 Ft	443Ft

11.1.2 Házi segítségnyújtás

Házi segítségnyújtás keretében azokról a személyekről kell gondoskodni, akik a saját lakókörnyezetükben önmaguk ellátására nem képesek és róluk nem gondoskodnak. A házi segítségnyújtás keretében biztosítani kell:

- az alapvető gondozási, ápolási feladatok elvégzését,
- az önálló életvitel fenntartásában (gyógyszer íratás, gyógyszer kiváltás, hivatalos ügyek intézésében való közreműködés), az ellátott és lakókörnyezete higiénias körülményeinek megtartásában való közreműködést (mosás, bevásárlás, fűtés),
- a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében, illetve azok elhárításában való segítségnyújtást.

Az idősellátásban jól működik a jelzőrendszer. A háziorvosok gyakran jelzik az ENI számára, ha páciensük idős, beteg és nincs közvetlen hozzátartozójuk vagy távol él tőlük. Az ellátottak közül sokan özvegyek, egyedülállóak. A házi segítségnyújtásban részesülők 76%-a 75 év feletti.

A szolgáltatás működését hét fő szakképzett szociális gondozó és ápoló, valamint egy vezető látja el.

Az ellátás igénybevételét minden esetben gondozási szükségletfelmérés előzi meg, amely során megállapításra kerül a szolgáltatás igénybevételének indokoltsága, az ellátandó feladat és a gondozás időtartama.

Amennyiben a házi segítségnyújtás során szakápolási feladatok ellátása válik szükségessé, a házi segítségnyújtást végző személy kezdeményezi az otthonápolási szolgálat keretében történő ellátást.

Házi segítségnyújtás Makó városában

	2010.év	2011. év	2012. év	2013.év	2014.év
szolgáltatásban részesülők (fő)	81	101	63	63	65
új igénybevétel száma az év folyamán (fő)	-	-	41	48	42
a szolgáltatást igénybe vevők száma összesen (fő)	-	-	104	111	107

11.1.3 Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

Az Szt. 65. § (1) bekezdése értelmében a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időskorú vagy fogyatékos személyek, illetve pszichiátriai betegek részére nyújtott ellátás, melynek célja az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítása.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás arra hivatott, hogy a segítségnyújtásra szoruló idős vagy beteg ember mindaddig lakókörnyezetében maradhasson, amíg egészségügyi állapota állandó felügyeletet, orvosi ellátást nem igényel.

A nap 24 órájában, az év 365 napján működik a szolgáltatás, amely biztonságot jelent a szolgáltatásban részesülők számára. Az igénybe vevők véleménye szerint a szolgáltatás jól működik, a segítség gyorsan megérkezik. A „pánik gomb” jelzése a folyamatosan működő Időskorúak Átmeneti Gondozóházába érkezik. A jelzés után riasztják a készenlétbe lévő szakdolgozót és gépkocsivezetőt. A helyszínre érkezés 15-30 perc alatt megtörténik.

A szolgálatot teljesítő gondozónők mindegyike ismeri a szolgáltatást igénybe vevők egészségi állapotát, betegségét, az általuk szedett gyógyszereket, így hatékonyan tudnak segítséget nyújtani a hirtelen felmerülő egészségügyi problémák esetén, az eset súlyosságától függően orvosi ügyelet, orvos vagy mentőszolgálat beavatkozását kéri.

Az igénybe vevők 70%-a 80 év feletti lakos.

Jelenleg hatvan készülék működik három településen: Makón kívül Kiszomboron, Ferencszálláson, Klárafalván.

Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás Makó városában

	2010.év	2011. év	2012. év	2013.év	2014.év
szolgáltatásban részesülők (fő)	81	75	84	76	72
a szolgáltatás kihasználtsága (%)	100%	99,86%	100%	99,98%	100 %
a riasztások száma összesen (db)	102 (33 éjszakai)	92 éjszakai	268	383	546
azok az igénybe vevők, akik házi segítségnyújtásban is részesülnek (fő)	48	41	37	32	27

11.1.4 Családsegítő Szolgálat

A Családsegítő Szolgálat a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára nyújt segítséget. A szolgáltatás célja, hogy az ilyen helyzethez vezető okokat megelőzze, a krízishelyzetet megszüntesse, valamint az életvezetési képesség megőrzésében nyújtson támogatást.

A problémák észrevétele és minél hatékonyabb kezelése érdekében veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszer működik. A jegyző, a járási hivatal, továbbá a szociális, egészségügyi szolgáltató, intézmény, valamint a gyermekjóléti szolgálat, a pártfogói felügyelők és a jogi segítségnyújtó szolgálat, iskolai ifjúságvédelmi felelősök jelzik, az egyesületek, az alapítványok, a vallási közösségek és a magánszemélyek jelezhetik a családsegítést nyújtó szolgáltatónak, intézménynek, ha segítségre szoruló családról, személyről szereznek tudomást. Fontos kiemelni azonban, hogy a szolgálat igénybevétele önkéntes.

A családgondozók segítséget nyújtanak a hivatalos ügyintézésben, információnyújtásban, az intézmények közötti közvetítés aktív partnerei, illetve segítő beszélgetéssel támogatják a szolgálatot felkereső egyéneket és családokat.

A rendszeres szociális segélyben részesülő aktív korú nem foglalkoztatottak együttműködnek a Családsegítő Szolgálat szociális munkásával. A beilleszkedést segítő program és az adósságkezelési szolgáltatás sikeresen működik.

Családsegítő Szolgálat Makó városában

	2010.év	2011. év	2012. év	2013.év	2014.év
szolgáltatást igénybe vevők száma (fő)	3693	3336	3334	3373	2202
legfőbb probléma	ügyintézéshez segítség kérése	információ nyújtása	ügyintézéshez segítség kérése	ügyintézéshez segítség kérése	anyagi megélhetéssel járó gondok

beilleszkedést elősegítő programon részt vettek száma (fő)	40	48	63	20	79
adósságkezelési szolgáltatáson részt vettek száma (fő)	69	25	15	21	10

11.1.5 Tanyagondnoki Szolgálat

A tanyagondnoki szolgálatot Makó Város Önkormányzatának képviselő-testülete hozta létre. A szolgáltatás Makó város közigazgatási területén belül működik.

A Tanyagondnoki Szolgálat célja az aprófalvak és a külterületi vagy egyéb belterületi, valamint a tanyasi lakott helyek intézményhiányából eredő hátrányainak enyhítése, az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatáshoz, valamint egyes alapszolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása, továbbá az egyéni, közösségi szintű szükségletek teljesítésének segítése.

A szolgálat leginkább az őszi és téli időszakban nélkülözhetetlen, hiszen a rossz időjárás miatt a tanyák megközelíthetatlenné válnak, a buszmegálló távol esik a házaktól, a bekötő utak pedig sárosak, csúszósak.

Makó város körzetében, a külterületi tanyavilágban élő lakosok mindennapi ügyintézésében nyújt segítséget a helyi tanyagondnok. Figyelemmel kíséri a szolgáltatást igénybe vevők egészségi állapotát, szükség szerint segítséget nyújt a bevásárlásban, gyógyszerbeszerzésben, illetve az orvosi ellátásra szorulóknak szállításában.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás riasztásainak összesítése 2014. évre vonatkozóan

2014. év	Riasztások száma	Makó	Kiszombor	Ferenc-szállás	Klárafalva	Orvos hívása	Mentő hívása
Január	36	33	3	-	-	-	1
Február	48	44	4	-	-	4	1
Március	33	26	7	-	-	2	-
Április	37	34	2	1	-	-	-
Május	45	39	5	-	1	-	1
Június	45	37	5	2	1	2	-
Július	54	46	8	-	-	2	1
Augusztus	41	39	2	-	-	-	-
Szeptember	31	30	-	-	1	2	-
Október	32	28	4	-	-	-	1
November	38	36	2	-	-	-	1
December	38	30	6	1	1	-	1
ÖSSZESEN	478	422	48	4	4	12	7

A Tanyagondnoki Szolgálat munkája során együttműködik a védőnőkkel, a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálatral, továbbá kapcsolatot tart a mezőőrökkel, gátőrökkel, a katasztrófavédelem munkatársaival, Makó Város Önkormányzatának Hatósági Csoportjával és a rendőrséggel is.

A tanyavilágban élők közel fele a 60 év feletti korosztályba tartozik.

Tanyagondnoki Szolgálat Makó városában

	2010.év	2011. év	2012. év	2013.év	2014.év
szolgáltatást igénybe vevők száma (fő)	53	53	120	140	52
látogatott tanyák száma (db)	-	-	46	53	50
a szolgáltatásban részesülő családok száma	20	20	20	20	20

11.1.6 Idősek Klubja

Makó városában két telephelyen működik idősek klubja. Az intézményekben 60 férőhely biztosított. Az idősek klubja az otthonukban élő, mozgás- és cselekvőképes idős emberek részére biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére. Az idősek klubjában azon emberek ellátását biztosítja az intézmény, akik önellátásra részben képesek, mobilak, de szociális-, egészségi- és mentális állapotuk miatt igénylik a gondoskodást.

A gondozónők figyelemmel kísérik az ellátottak egészségügyi állapotát mind fizikális, mind mentális téren. Szükség esetén orvoshoz irányítják, s igény szerint el is kísérik őket.

A két idősek klubjában rendszeresen szerveznek programokat, kirándulásokat más civil szervezetekkel is összefogva, hogy megakadályozzák az idősek körében megfigyelhető elmagányosodás jelenségét. A klub tagjai névnapok vagy születésnapok alkalmával ünnepeket tartanak, vetélkedőket szerveznek. A hitélet gyakorlására is van lehetőség az Idősek Klubjában: római katolikus misét kéthetente és református istentiszteletet havonta egy alkalommal tartanak. A gondozónők a klub tagjait rendszeresen elkísérik városi rendezvényekre.

A klubok felszereltsége folyamatosan bővül: televízió, videó és dvd lejátszó, ezekhez tartozó filmek, naprakész hetilapok, újságok állnak az ellátottak rendelkezésére. Emellett mindkét idősek klubjában bevezetésre került az internet, mely használatához segítséget nyújtanak az ott dolgozó kollégák. A klubok szolgáltatásait és rendezvényeit folyamatos figyelemmel kíséri a Makói Városi Televízió.

Idősek klubjai Makó városában

	2010.év	2011. év	2012. év	2013.év	2014.év
szolgáltatást igénybe vevők száma (fő)	102	115	93	71	67
a szolgáltatás kihasználtsága (%)	-	-	98,8%	100%	97,5%

11.1.7 Nappali Melegedő

A nappali melegedő elsősorban a hajléktalan személyek részére nyújt segítséget. Biztosítja a napközbeni tartózkodás lehetőségét. A nappali melegedő igénybevétele térítésmentes.

A nappali melegedő lehetőséget nyújt pihenésre, tisztálkodásra, ruházat mosására, ételmelegítésre és elfogyasztására, illetve napközbeni kulturált körülmények közötti tartózkodásra. A nappali melegedő dolgozói a hivatalos ügyintézésben is segítik az ellátottakat. Nyári időszakban, a törvényi előírásoknak megfelelően hétköznapiokon a hat órás nyitva tartást biztosítja az intézmény. A téli hideg időre való tekintettel a krízis időszak beálltával meghosszabbított, tíz órás nyitva tartással működik a nappali melegedő.

Nappali Melegedő Makó városában

	2010.év	2011. év	2012. év	2013.év	2014.év
az összes ellátott az évben (fő)	35	32	36	38	46
az éves forgalom (fő)	3642	2827	3854	4533	4748
napi átlagforgalom (fő)	14,50	11,25	15	18,06	18,91
éves kihasználtság (%)	48,36%	37,54%	50,98%	60,22%	63,05%

11.1.8 Időskorúak Átmeneti Gondozóháza

A személyes gondoskodás keretébe tartozó egyik szakosított ellátás biztosítója, a makói Időskorúak Átmeneti Gondozóháza 1998. október 1-jén nyitotta meg kapuit azon nyugdíjkorhatárt betöltött idős emberek előtt, akiknek egészségi állapotuk szükségessé teszi a napi odafigyelést, s önálló ellátásra nem, vagy csak folyamatos segítséggel képesek. Az Idősek Átmeneti Gondozóháza átmenetet képez a saját otthon és a tartós bentlakásos intézmény között.

Az intézmény az ellátás során teljes körű ellátást biztosít az állandó makói lakhellyel rendelkező szociálisan rászoruló idős lakosoknak. Az ellátás magába foglalja a gondozást, a napi háromszori étkezést, az orvosi ellátást és gyógyszer biztosítását, továbbá a mentálhigiénés segítségnyújtást is.

A Gondozóház dolgozói szem előtt tartják, hogy a szolgáltatást igénybe vevők megőrizhessék emberi méltóságukat, s fenntarthassák saját sorsuk irányításának lehetőségét. A gondozók az ellátottak aktivitásának megőrzésében és életük tartalmassá tételében is elhivatottak.

A Szt. 80.§ (1) bekezdésének értelmében az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmények - a hajléktalanok éjjeli menedékhelye és átmeneti szállása kivételével - ideiglenes jelleggel legfeljebb egyévi időtartamra teljes körű ellátást biztosítanak.

Az Idősek Átmeneti Gondozóházába való felvételt minden esetben előgondozás előzi meg. Az előgondozás során figyelembe veszik mindazokat a körülményeket, amelyeket a törvény felvételi feltételként meghatároz.

Az elmúlt években volt arra is példa, hogy középiskolás tanulók heti rendszerességgel látogatták a Gondozóház lakóit. Személyes kapcsolatot alakítottak ki az idős emberekkel, akik nagy örömmel fogadták őket. A találkozások mindkét csoportra pozitív hatást gyakoroltak: az idősök feltöltődtek, a fiatalok megtanulták, hogy milyen fontos az idősre való odafigyelés.

A Gondozóház lakói körében a legtöbb alkalommal előforduló egészségügyi problémák az időskori cukorbetegség, a magas vérnyomás, a csontritkulás, a dementia, a daganatos megbetegedések, szív és érrendszeri problémák, valamint az érzékszervekkel összefüggő károsodások.

Az intézményi férőhelyeken elhelyezett ellátottak száma 52 fő volt 2014. évben. Az Időskorúak Átmeneti Gondozóházában 2014-ben az intézményi térítés díj összege 84.000 Ft/hó, 2.800 Ft/nap volt. Az éves térítési díjból származó bevétel 2014-ben 22.228.041 Ft. Intézményi térítési díjjal azonos összegű személyi térítési díjat fizetők száma 5 fő és írásban 4 fő vállalta a személyi térítési díj megfizetését.

Az intézményben 2014-ben két alkalommal tartottak ellenőrzést a szakhatóságok.

Időskorúak Átmeneti Gondozóháza Makó városában

	2010.év	2011. év	2012. év	2013.év	2014.év
ellátottak száma az évben (fő)	63	68	60	69	52
Az intézmény kihasználtság (%)	86,75%	88,56%	100%	99,85%	99,87%
új felvételt nyertek száma (fő)	33	39	31	35	20

ellátásból kikerültek száma (fő)	34	39	28	34	20
--	----	----	----	----	----

11.1.9 Hajléktalanok Éjjeli Menedékhelye

Az Szt. 84. § (1) bekezdése értelmében az éjjeli menedékhely az önellátásra és a közösségi együttélés szabályainak betartására képes hajléktalan személyek éjszakai pihenését, valamint krízishelyzetben éjszakai szállás biztosítását lehetővé tevő szolgáltatás. A 22 férőhelyes Éjjeli Menedékhely a téli hideg napokon is biztosítja a hajléktalanok éjszakai bent tartózkodását.

A hajléktalan személyek átmeneti menedékhelye azoknak a hajléktalan személyeknek az elhelyezését biztosítja, akik az életvitelszerű szálláshasználat és a szociális munka segítségével képesek az önellátásra.

Az ellátás keretében a gondozók biztosítják a szállás és tisztálkodási lehetőségét. Ezen felül a gondozottak részére tiszta ágyneműt, a téli időszakban pedig egy tál meleg ételt biztosítanak.

Makó város polgárai több ízben adományoztak az Éjjeli Menedékhelynek. A felajánlások között volt élelmiszer, tisztálkodószer és ruhanemű is. Nem csak magánszemélyek, hanem egyéni vállalkozók és egyházi szervezetek is jótékonykodtak.

Megfigyelhető, hogy habár az alacsony iskolai végzettséggel (nyolc vagy kevesebb osztály) rendelkezők a leginkább veszélyeztetettek a hajléktalanná válás kapcsán, mégis legnagyobb arányban a szakmával rendelkezők kénytelenek igénybe venni az Éjjeli Menedékhely szolgáltatásait.

A tapasztalat azt mutatja, hogy az elsődleges ok, ami a hajléktalansághoz vezet a családi kapcsolatok megromlása, illetve megszűnése: válás, különélés, családon belüli erőszak. Krízisállapothoz vezethet a lakhatási probléma felmerülése (saját tulajdonú ingatlan elvesztése, albérlet, szívdességi alapon történő lakhatás megszűnése) vagy a munka elvesztése. Az Éjjeli Menedékhelyen ritkán jelentkeznek felvételre „új” igénybe vevők, de ha mégis, akkor általában rövid ideig tartózkodnak ott. A téli hideg beálltával szaporodik meg a létszám a Menedékhelyen, ugyanis ilyenkor megszűnnek azok a lehetőségek, amelyek a nyári hónapokban átmeneti megoldást nyújtottak a hajléktalan személyek számára. A segítségnyújtás során a gondozók módszere az egyéni esetmunka, céljuk a támaszra szoruló személlyel bizalmi kapcsolat kialakítása.

Az elmúlt évek tapasztalata azt mutatja, hogy a szolgáltatást igénybe vevők nagy része ötven év feletti férfi. Továbbá megállapítható, hogy az ellátottak közel 70%-a több mint öt évet meghaladóan tartózkodik az intézményben.

A segítő munka során 2014-ben egy személy más szociális intézményben kapott elhelyezést, egy főnek sikerült munkát találnia lakhatással, öt fő visszaköltözött családjához, három fő élettársi kapcsolatot létesített és vidékre költözött, míg öt fő albérletbe költözött.

Hajléktalanok Éjjeli Menedékhelye Makó városában

	2010.év	2011. év	2012. év	2013.év	2014.év
az éves forgalom (fő)	6034	6720	6570	6268	5939
napi átlagforgalom (fő)	16,53	18,41	17,12	16,37	16,27
éves kihasználtság (%)	75,14%	83,68%	77,84%	74,43%	73,96%

11.2 Gyermekjóléti alapellátások

- Gyermekjóléti Szolgálat
- Gyermekek napközbeni ellátása (Bölcsőde)

Az 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról 38. § (1) bekezdése rögzíti, hogy a gyermekjóléti alapellátásnak hozzá kell járulnia a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének; elő kell segítenie a családban történő nevelés biztosítását, továbbá segítenie kell a veszélyeztetettség megelőzését és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének a megelőzését.

Az alapellátás segít feltárni a gyermek hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetét, s hozzájárul a gyermek szocializációs hátrányának leküzdéséhez.

11.2.1 Gyermekjóléti Szolgálat

A Gyermekjóléti Szolgálat feladata a gyermekjóléti alapellátás céljának megvalósulását biztosító intézkedések megtétele. Tevékenységét a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel, illetve szolgálatokkal összehangolva köteles végezni; szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez. A Gyermekjóléti Szolgálat hivatása a családokkal való rendszeres kapcsolattartás, amely családgondozás keretében és ügyfélfogadással valósul meg. A családok legtöbbször életvezetési, mentálhigiénés, gyermeknevelési, anyagi problémával kerülnek a szakemberek látókörébe.

A Gyermekjóléti Szolgálat megkísérli a tudomására jutott veszélyeztetett gyermeknek az alapellátás keretében történő segítségét. Ha a gyermek vagy a szülő megfelelő együttműködésének hiánya miatt ez nem vezet eredményre, akkor javaslatot tesz a gyermek védelembe vételére.

A Gyermekjóléti Szolgálat elkészíti a védelembe vett gyermek gondozási-nevelési tervét, illetve a gyámhatóság megkeresésére a családi pótlék természetbeni formában történő nyújtásához kapcsolódó pénzfelhasználási tervet.

Abban az esetben, ha a gondozási-nevelési terv megvalósulása a szülő vagy a gyermek együttműködésének hiányában megghiúsul, a családgondozó ezt írásban jelzi a Csongrád Megyei Kormányhivatal Makó Járási Gyámhivatal felé, s felhívja a szülő, illetve a

gyermek figyelmét arra, hogy a védelembé vétel sikertelensége esetén a gyermekvédelmi gondoskodás más eszközének alkalmazására kerülhet sor.

A Gyermekjóléti Szolgálat folyamatos kapcsolatot tart fenn a jelzőrendszer tagjaival.

A Gyermekjóléti Szolgálat munkatársai megszervezik és lebonyolítják a nyári étkeztetést. Pályázati forrásból 2013-ban 250 gyermek, 2014-ben 225 gyermek, 2015-ben pedig 244 gyermek részesült támogatásban. Ezen kívül 2013 telén 200 fő gyermek és szülei részesültek napi étkezésben, illetve 60 család kapott tartós élelmiszer-csomagot, továbbá a Mikulásgyár által összegyűjtött csomagokból 279 gyermeket ajándékoztak meg. 2014 telén 190 gyermek részesült étkezésben, melyet a Kelemen Ház étterem biztosított.

A Szolgálat munkatársai az évek folyamán rendszeresen ellátogatnak az iskolákba, ahol interaktív csoportfoglalkozások keretében drog prevenciós előadásokat tartanak, illetve iskolai tanácsadó fogadóórákon fordulhatnak hozzájuk a segítségre szoruló gyermekek és szüleik.

Az alapellátásban dolgozó szakemberek az élethosszig tartó tanulás szellemében rendszeresen vesznek részt továbbképzéseken, tanfolyamokon annak érdekében, hogy munkájukat mindig a lehető legalaposabb tudással a mindenkori jogszabályoknak megfelelően tudják végezni.

Gyermekjólét Szolgálat Makó városában

	2012. év	2013. év	2014. év
jelzőrendszer által küldött jelzések száma (db)	253	318	245
a védőnőktől beérkező jelzések száma (db)	46	48	59
a napközbeni kisgyermek ellátást nyújtó intézményektől beérkező jelzések száma (db)	3	18	15
a közoktatási intézményektől beérkező jelzések száma (db)	90	138	122
a rendőrségtől beérkező jelzések száma (db)	16	15	17
a pártfogó felügyeletről érkező megkeresések száma (db)	20	30	32
állampolgároktól beérkező jelzések száma (db)	14	16	14
önkormányzattól beérkező jelzések száma (db)	56	59	59
egészségügyi szolgáltatótól beérkező jelzések száma (db)	54	12	65

11.2.2 Gyermekek napközbeni ellátása (Bölcsőde)

A bölcsőde a családban nevelkedő 3 éven aluli gyermekek napközbeni ellátását, szakszerű gondozását és nevelését biztosító intézmény.

A bölcsődei ellátásban azok a makói gyermekek részesülnek, akiknek szülei munkáltatói igazolással rendelkeznek munkaviszonyukról. A 2014-es évben az intézmény felvette azokat a gyermekeket is, akik rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesültek.

2013. évtől a Makói Egyesített Népjóléti Intézmény háromról két telephelyre csökkentette bölcsődei ellátását a városunkban megfigyelhető alacsony gyermekszületési arány miatt. Összesen 102 férőhely áll rendelkezésre a gyermekek napközbeni ellátására. 2014-ben 75 fő vette igénybe a szolgáltatást.

A bölcsődék a nyári szünet alatt is nyitva tartanak, s a gyermekek beíratása és beszoktatása év közben folyamatos.

A bölcsőde, mint jelzőrendszeri tag folyamatos kapcsolatban van a jelzőrendszerhez tartozó szakemberekkel, a Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat munkatársaival, az illetékes védőnőkkel és gyermekorvosokkal.

A bölcsődék hetente egy alkalommal közös szabadidős programot biztosítanak a gyermekeknek és szüleiknek, „zenés mocorgó” címmel, mely foglalkozást egy külsős óvodapedagógus vezet.

A szülők nyílt nap alkalmával betekintést nyerhetnek a bölcsődei életbe, megismerhetik az intézményben folyó közösségi életet, az ott folyó munkát. A tapasztalatok szerint a szülők elégedettek a bölcsődében zajló gondozással és neveléssel. Elmondásuk szerint a bölcsőde légköre nyugodt, a környezet biztonságos és a foglalkozások színvonala is kiváló.

2013 februárjától lehetőség nyílt időszakos gyermekfelügyelet igénybe vételére a Búza utcában lévő Bölcsődében. Jelenleg tíz gyermek számára tudja biztosítani a szolgáltatást az intézmény.

Gyermekek napközbeni ellátása Makó városában

	2010.év	2011. év	2012. év	2013.év	2014.év
férőhely (fő)	78	78	106	102	102
ellátásban részesülők száma (fő)	63	59	74	76	75
Búza utcai Bölcsőde feltöltöttségének szintje (%)	-	-	93%	75%	90%
Kálvin téri Bölcsőde feltöltöttségének szintje (%)	117%	97%	92%	80%	95%
Búza utcai Bölcsőde kihasználtságának szintje (%)	-	-	2013.04.01-ig 28 férőhellyel	75%	75%

JEGYZŐKÖNYV
A SZOCIÁLIS SZOLGÁLTATÁSTERVEZÉSI KONCEPCIÓ FELÜLVIZSGÁLATÁRÓL

			üzemelt, utána 54 férőhely 75%		
Kálvin téri Bölcsőde kihasználtságának szintje (%)	83%	71%	72%		63,5%
Újvárosi Bölcsőde feltöltöttségének szintje (%)	122%	106%	84%	2013.04.01- én bezárt a bölcsőde 66%	-
Újvárosi Bölcsőde kihasználtságának szintje (%)	84%	81%	71%	52%	-

Magán bölcsődére is van lehetőség Makón a Nusi Családi Napköziben. Itt összesen hét férőhelyet tudnak biztosítani, ahol két szakképzett gondozó jelenleg öt kisgyermekkel és két tanulóval foglalkozik. A Családi Napközibe ugyanis a húszhetestől a tizennégy évesig várják a gyerekeket. A nagyobbaknak tanulást elősegítő foglalkozásokat biztosítanak, a kisebbekkel a bölcsődéhez hasonlóan játékkal mulatják az időt. A napközi a Dél-alföldi Harmatcsepp Közhasznú Egyesülethez tartozik, ahol az étkezést és foglalkozási díjakat kell kifizetniük a szülőknek. A családi napköziben lehetőség van arra is, hogy csak bizonyos napokon, nem minden nap, vagy csak néhány órára hozzák a szülők a gyerekeket.

12 SZOCIÁLIS ÉS GYERMEKVÉDELMI FŐIGAZGATÓSÁG CSONGRÁD MEGYEI KIRENDELTSÉGE FENNTARTÁSA ALATT ÉS A KLIK HÓDMEZŐVÁSÁRHELYI TANKERÜLETE FENNTARTÁSA ALATT MŰKÖDŐ SZOCIÁLIS INTÉZMÉNYEK MAKÓ VÁROSÁBAN

12.1 Maros Menti Szociális Intézmény

A Maros Menti Szociális Intézmény alapításának évében 1883-ban, még mint ún. „Szövényház” nyújtott menedéket a vagyontalan, nincstelen embereknek. Azóta sok-sok, mind az épületet, mind az intézmény fenntartóját érintő átalakításokon, változásokon esett át az intézmény.

A Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság Csongrád Megyei Kirendeltsége fenntartásában működő Maros Menti Szociális Intézményhez a 2008-as integrációt követően az óföldreáki Návay Aranka Idősek Otthona kapcsolódott. A makói székhely 115 fő, az óföldreáki telephely 137 fő gondozott ellátását tudja biztosítani. A kérelmezők 2/3-a nő. A kérelmezők és lakók egészségügyi állapotára a multimorbiditás a jellemző (szív és érrendszeri megbetegedések, magas vérnyomás, demencia...). A várakozók száma az előző évekhez viszonyítva folyamatosan növekszik, jelenleg a székhelyen 75 fő, a telephelyen 70 fő.

Az idősek otthona vonatkozásában a felvétel iránti kérelmet a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevételéről szóló 9/1999. (XI.24.) SzCsM rendelet 1. sz. melléklete szerinti nyomtatvány benyújtásával lehet kezdeményezni. A kérelem nyilvántartásba kerül, ezután kerül sor az előgondozás elvégzésére, egyúttal a gondozási szükséglet felmérésére. Amennyiben a gondozási szükséglet napi 4 órát meghaladó, a kérelmező jogosulttá válik az ellátásra, így a felvétel iránti kérelem sorrendjét figyelembe véve, férőhely üresedés esetén értesítik a beköltözés lehetséges időpontjáról. Az ellátásra való jogosultságról az intézményvezető dönt. Az intézmény szolgáltatását igénybe vevők kérelmei közül külön kezelik a *soron kívüli* elhelyezést igénylőket.

Az Szt. 94/B. § (1) bekezdése alapján az állami fenntartású intézmény esetén az ellátás igénybevételének megkezdésekor az intézményvezető az ellátást igénylővel, illetve törvényes képviselőjével *megállapodást* köt.

Az épületegyüttes szerkezete alapján 3 gondozási egységre oszlik. A Pavilon –Tetőtér Gondozási Egység 2, illetve 3 ágyas szobáihoz külön fürdőszoba, WC valamint étkező tartozik. Az ún. Bokszt és Férfi Súlyos Gondozási Egységben, a Férfi Fennjáró és Női Betegosztályon 4, illetve 5 ágyas szobák találhatók. Ezen gondozási egységekben a szobákhoz közös használatú vizes blokkok tartoznak. Az intézmény saját fenntartású konyhával és mosodával rendelkezik. Az udvaron padok, nyugágyak vannak elhelyezve, melyek a kényelmet, a nyugodt légkört teremtik meg az otthonlakók számára.

A gondozási és ápolási tevékenységet személyre szabottan *gondozási és ápolási tervek* alapján végzik. A tervek összeállítását egy team végzi. A gondozási tervek a bekerüléstől számított egy hónapon belül elkészülnek, felülvizsgálatuk folyamatos.

A szakmai programot a rendelkezésre álló szakemberekkel igyekeznek megvalósítani. A szakdolgozók szakképzettségi aránya javult az elmúlt években, továbbfejlesztették a már megszerzett tudásukat. Az ismeretek bővítése nagymértékben hozzájárult ahhoz, hogy az ápolási-gondozási tevékenységeket a *holisztikus szemléletet* követve végzik. A komplex gondozás - fizikai, egészségügyi, pszichés gondozás és a foglalkoztatás – valamennyi elemét együtt alkalmazzák.

A gondozás, ápolás magas színvonalon történő végzése következtében, jelentős mértékben javul az ellátottak életminősége. Az ellátottak testi-lelki aktivitásának megőrzése érdekében koruknak, egészségi állapotuknak megfelelő és egyéni adottságaik figyelembe vételével, rendszeres *kulturális és aktivitást segítő tevékenységeket* szerveznek.

Az *Egészségügyi Csoport* feladata a lakók személyre szabott ápolása-gondozása, közvetlen fizikai ellátása mellett a rendszeres orvosi és folyamatos szakdolgozói felügyelet, valamint gyógyszer és gyógyászati segédeszköz ellátás megszervezése, biztosítása. Az intézmény háziorvosa heti 6 órában, neurológusunk heti 4 órában látogatja az intézményt.

A *Szociális és Mentálhigiénés Csoport* feladata az ellátottak családi, társadalmi és egymás közötti kapcsolatai kialakításának, fenntartásának elősegítése. Feladata továbbá az egyéni és csoportos foglalkoztatás megszervezése az ellátottak mentális állapotától függően. Segítik a lakók beilleszkedését, továbbá közösségépítő tevékenységeket végeznek. A szabadidő igény szerinti hasznos eltöltésére intézményünk társalgói, közösségi helyiségei minden ellátott számára rendelkezésre állnak. Az intézmény biztosítja az egyéni és a csoportos hitélet gyakorlásának feltételeit.

Az ellátás során az alábbi feladatokat látja el az intézmény:

- napi legalább háromszori étkezés biztosítása (ebből legalább 1 alkalom meleg étkezés, diétás étrend is igényelhető, cukorbetegek számára tízórai és uzsonna nyújtása);
- az ellátott személyi szükségleteinek maximális kielégítése (szükség szerint ruházat, illetve textíliával való ellátás, az ellátott személyi és környezeti higiénéjének fenntartása, a személyes ruhák mosása, vasalása, ágyneműk cseréje, a szobák takarítása, szellőztetése, borotválás és hajvágás);
- napi 24 órás szolgálat, szakszerű gondozás, ápolás szakképzett dolgozókkal;
- *egészségügyi és orvosi ellátás* biztosítása;
- *egészségmegőrző programokon* való részvétel, a kiszűrteket szakorvosi gondozásba vétele;
- influenza elleni *védőoltás* mindenki számára, a tüdőgyulladás elleni védőoltást igény szerint felvehető.

Havi rendszerességgel az *ellátott jogi képviselő* fogadóórát tart az intézményben, melynek keretében az ellátást igénybe vevők gyakorolhatják panaszjogukat.

Jövőbeli tervek, fejlesztési alternatívák között szerepel az intézmény vizesblokkjainak teljes felújítása. Távolabbi célkitűzés egy különálló ún. Demens Osztály létrehozása, illetve az intézmény bővítése új szobák kialakításával.

12.2 Kozmutza Flóra Általános Iskola és Szakiskola, Pápay Endre Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola, Kollégium, Gyermekotthon és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény

A Klebelsberg Intézményfenntartó Központ Hódmezővásárhelyi Tankerülete fenntartása alatt működik a *Kozmutza Flóra Általános Iskola és Szakiskola, Pápay Endre Óvoda, Általános Iskola, Szakiskola, Kollégium, Gyermekotthon és Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézmény*.

A Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió kapcsán kiemelendő a Diákotthon és Gyermekotthon, amely négy lakásotthonában a gyermekvédelmi szakellátások keretében otthont nyújtó ellátást biztosítanak az ideiglenes hatállyal elhelyezett, átmeneti és tartós nevelésbe vett gyermekek, illetve utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőttek számára.

Az otthon lakóinak nagytöbbsége Makó vonzáskörzetéből, illetve Csongrád megye területéről kerül elhelyezésre. A gyermekek értelmi képességeiket tekintve normál intellektusú, és tanulásban akadályozott gondozottak, illetve más fogyatékos (részképeség- és az iskolai teljesítményzavarral küzdő) gyermekek, illetve utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőttek. Gondozásuk különleges ellátást igényel, melyet a fejlődési dokumentációban rögzítenek.

A lakásotthon olyan gyermekotthon, ahol önálló lakásban vagy családi házban történik a gondozott gyermek, fiatal felnőtt elhelyezése. A gyermekotthon teljes körű, otthont nyújtó ellátást biztosít az ideiglenes hatállyal elhelyezett, nevelésbe vett gyermekek, valamint az utógondozói ellátásban részesülő fiatal felnőttek számára.

A különleges gyermekotthon feladatkörébe tartozik a tartósan beteg vagy fogyatékos gyermekről való gondoskodás, szocializáció, habilitáció és rehabilitáció, továbbá a szociális törvény által meghatározott esetben a kettős szükségletű gyermek esetében a reszocializáció is. A rendelet a gondozott gyermek számára kötelezően ellátandó alapfeladatként a gyermek állapotához, illetve korához igazodó ellátásának biztosítását írja elő.

A két külső, magánháza, családi körülmények között működő lakásotthonban 12-12 gyermek, a két belső, a kollégiumi épületben található lakásotthonban 10-10 gyermek elhelyezésére van lehetőség. A gondozottak számára az ellátás életévüket tekintve óvodás kortól a 24. életévük betöltéséig biztosított.

Az ellátottak halmozottan hátrányos családokból kerülnek ki védelembe vétel után. A hátrányos helyzetük főbb jellemzői: mély szegénység, tartós munkanélküliség, egészségre ártalmas lakókörnyezet, hajléktalanság, alacsony iskolai végzettség, mentális betegségek, legális drogok (dohány, alkohol) túlzott fogyasztása.

A gyermekek gyámhivatali határozatokkal kerülnek az intézménybe ideiglenes hatályú elhelyezéssel, illetve nevelésbe vétellel.

Az utógondozásból kikerülő fiatal felnőttek számára Makón és kistérségében otthonteremtési támogatás segítségével vásárolnak kisebb házakat.

Lakásotthononként egy lakásotthon-vezető és négy gyermekfelügyelő segíti családias légkör megteremtésével az itt élő tanulók, fiatal felnőttek életét. Mind a négy lakásotthonban egy iskolai pszichológus és egy fejlesztő pedagógus a munkatervben foglaltak szerint végzi feladatait. Az utógondozó fontos szerepet játszik a nagykorú fiatal felnőttek önálló élet megkezdésében, a társadalomba való beilleszkedésében, a családi kapcsolatok ápolásában.

A gyermekotthoni nevelés legfőbb sajátossága, hogy egy mesterséges környezet, a gyermekotthon veszi át részben a család szociálpszichológiai értelmében vett státusát, szerepeit, szocializációs feladatait.

A gyermekotthoni elhelyezés célja, feladatai:

- A gondozott gyermekek és a fiatalok számára otthont nyújtó ellátást biztosítson.
- Részei a teljes körű ellátás, (ami kiterjed az élelem, a tisztasági szerek, a ruházat, a tanszer, a játék, szabadidős és sporteszközök és a zsebpénz szolgáltatására), a családgondozás és az utógondozás.
- Az enyhébb fogyatékkal élő, illetve tartós beteg gondozott gyermek számára az emberi méltóságát biztosító, képességeihez igazodó, és azokat a lehető legteljesebb mértékben kibontakoztató gondozást, nevelést biztosítson.
- A gondozott gyermek testileg, értelmileg, érzelmileg, erkölcsileg korának és képességeinek megfelelően fejlődjön, személyisége a lehető legteljesebb módon kibontakozzék, és képessé váljon a vérszerinti családjába való visszailleszkedésre, vagy nevelőszülői, illetve örökbefogadó családba történő beilleszkedésre.
- Képes legyen továbbá önálló életvitelre, társadalmi beilleszkedésre. Későbbi felnőtt élete során igényes és tartalmas életminőség elérésére, saját család alapítására.
- A gyermekotthon célja a családi kapcsolattartás ápolása mellett a hazagondozás elősegítése, vagyis a gyermek vér szerinti családba történő visszahelyezésének támogatása. Ennek elengedhetetlen feltétele az együttműködés a gyermek, a család és a szolgáltatást nyújtók között.
- A növendékei egyéni elhelyezési tervében foglaltak megvalósítása érdekében, az egyéni gondozási-nevelési tervekben foglaltakból rá vonatkozó feladatok teljesítése.

Így különösen, hogy a gyermekek és fiatalok hozzájussanak:

- az egészségügyi ellátáshoz,
- személyiségük harmonikus fejlődéséhez, szükség esetén a személyiségkorrekcióhoz,
- az oktatáshoz,
- a gyógypedagógiai ellátáshoz,
- a szabadidő tartalmas eltöltéséhez.

Felkészítse őket:

- a pályaválasztásra,
- az önálló és felelősségteljes életre.

Kapcsolatot tartson:

- a gyermekek hozzátartozóival,
- iskolájával,
- munkahelyével,
- a gyermek érdekében eljáró más intézményekkel.

13 CIVIL SZERVEZETEK, EGYHÁZAK SZEREPVÁLLALÁSA

13.1 A makói Szent Erzsébet Katolikus Karitászcsoport

2013-ban Árpád-házi Szent Erzsébet nevét viselő Karitaszcsoport alakult a római katolikus egyházközség hívei összefogásával.

A csoport minden hónap 1. és 3. péntekjén 17:00-18:30-ig tart összejövetelt a Szent István Király Plébánia hittantermében, ahol várják a rászorulókat, segítséget igénylők jelentkezését, valamint a segíteni vágyók megkeresését is.

Rendszeresen szerveznek főként húsvét és karácsony előtt tartós élelmiszer és tisztítószer gyűjtést, jótékonysági koncerteket, ruhagyűjtést, melyekkel rászoruló, többnyire sokgyermekes családokat, valamint hajléktalanokat igyekeznek támogatni.

A Karitaszcsoport tagjai rendszeresen járnak a város két Idősek Klubjába, sőt ünnepséget is szerveztek az egyik intézmény tagjai számára a Szent István Egyházi Általános Iskola diákjainak közreműködésével.

A Penny Market és a Tesco áruházak támogatták a csoport munkáját, s több ízben is lehetőséget biztosítottak üzleteikben az adománygyűjtésre.

Legutóbbi gyűjtésük alkalmával több mint 800 kg tartós élelmiszerből 180 csomagot tudtak kiosztani húsvét előtt egy rövid műsor és szeretetvendégség keretében.

Ez év májusában rendezte meg a csoport az első családi napját: parasztolimpiával, néptánc tanúlással és szeretetvendégséggel egybekötött délutánt tölthettek el a jelenlévők. A családi napon az adományként felajánlott ruhák közül válogathattak a rászorulókat és a Magyar Élelmiszerbank Egyesület jóvoltából élelmiszer csomagokat osztottak ki a családoknak.

2015 őszén használt bútor és háztartási gép gyűjtő akciót hirdet a csoport.

13.2 Máltai Szeretetszolgálat makói csoportja

A Máltai Szeretetszolgálat makói csoportja több mint húsz éve működik. 2015-ben 12 tagot számlál, mely létszám esetenként 15-20 önkéntessel bővül ki, akik segítik a karitatív munkát.

Magyar Máltai
Szeretetszolgálat

Adományok átvételére és kiosztására hetente két alkalommal, hétfő és kedd délután 14.00 és 16.00 óra között van lehetőség a Liget utcában található Máltai Házban.

A tevékenységi körök:

- Adományok gyűjtése és osztása (Élelmiszer, tiszta ruha, tisztálkodási szerek, egyéb);
- Bútor felajánlások fogadása;
- Kiemelt foglalkozás a külterületeken, tanyákon élőkkel és nagycsaládosokkal;
- Idősek és betegek látogatása;

- Hangyaboly program: ifjúsági és – gyermekprogramok (kézműves foglalkozás, kirándulás, táboroztatás, korrepetálás);
- Nyugdíjas klub;
- Kulturális programok megvalósítása;
- Lelki programok és zárándoklatok szervezése;
- Határon túli magyarok segítése, támogatása ;
- Egészségügyi tanácsadás.

2011-ben a Máltai Szeretetszolgálat önkéntesei és önkéntes tagjai Makó város és a környék rászorulóit több formában érték el. Adományok révén – melyek nagy részét a helyiektől és a régióközpontból kapták – több, mint 1.000 főt tudtak ellátni. Programjaik: Hangyaboly program, családi programjaik, kirándulásaik, beteg-és időslátogatásaik révén rendszeresen közel 300 fővel találkoztak ebben az évben.

2012-ben a határon túl élők részére nagyobb adományokat tudtak eljuttatni, s a rendezvényeiken közel 400 fővel tartottak kapcsolatot. Elkobozott és a segélyszervezetekre bízott vámárúkkal, élelmiszersomagokkal 1.200 főt, köztük gyermekeket is segítettek. 2012-ben a Szeretetszolgálat legsikeresebb programja a Máltai Családi Nap volt, melyet a József Attila Múzeummal közösen szerveztek meg. Ezt a rendezvényt minden év nyarán megrendezik, ahol igen színes programokkal várják az érdeklődőket: bábszínház, meseház, táncitanítás, kézműves foglalkozás, ügyességi vetélkedő és kutya bemutató is szokott szerepelni a repertoár között.

A 2013-as évben a makói csoport fennmaradásához szükséges anyagi támogatottság jelentősen csökkent, azonban a csoport tagjai önzetlen segítségükkel áthidalták e problémát. Az önkéntes órák száma 2.300 óra volt, a kiosztott adományok összértéke meghaladta az elmúlt évit, köszönhetően az év végi sikeres „*Adni öröm*” tartósélelmiszert gyűjtő akciónak.

2014. a változások éve lett. A csoport önkéntes tagjai és önkéntesei már korukból fakadóan sem tudtak olyan mértékben közreműködni, mint korábban tették. Ennek ellenére az iskolák támogatásával, s az 50 órás közösségi tevékenység beindulásával újra sok emberen tudott segíteni a csoport. Új programok indultak be, megerősödött az adománygyűjtés.

2015-ben a csoport korlátozott, magánszemélyektől származó, a fennmaradáshoz szükséges anyagi forrásait Makó városa megtámogatta, ezzel is elismerve a csoport munkáját. Ennek köszönhetően újabb programokat indítottak be, ill. megerősítettek. Az idős Máltai testvérek munkáját két, a Nemzeti Művelődési Intézmény által delegált kulturális közfoglalkoztatott segíti, a programokat szervezik és bonyolítják diák önkéntesekkel. Megújult a Máltai Tanyaprogram, beindították a nyári tábort követően a Máltai Kölyök Klubot. A Hálózat a Közösségért Program előadásain belül pedig energiatakarékossági tippeket adnak, segítséget nyújtanak. A konkrét segítséget az ENI-nél kaphatják meg a rászorulóknak (ebben az évben is sok embernek sikerült a szolgáltató felé fennálló hátralékát kezelni-rendezeni). Az év első 10 hónapjában a Magyar Máltai Szeretetszolgálat makói csoportja Makó városában, a környéken és a határon túli magyarok között – nagylelkű támogatóinak köszönhetően – megközelítőleg 10.000.000 forint értékben adományozott, többek között élelmiszert, vitaminokat, táplálék kiegészítőket, s igen jelentős mennyiségű ruhaadományt is. A segítők és az NMI-s közfoglalkoztatottak munkaórái ebben az évben már túl vannak az 5.000 órán.

A Máltai Szeretetszolgálat Makói Csoportjának tevékenységére vonatkozó adatok

	2011.év	2012.év	2013.év	2014.év	2015.év
önkéntes segítő tevékenység (óra)	2.000	2.200	2.300	2.600	5.000
kiosztott adományok összértéke (Ft)	3.000.000	3.300.000	3.500.000	4.000.000	10.000.000

Forrás: Máltai Szeretetszolgálat Makói Csoportja

13.3 Heti Betevő makói csapata

A Heti Betevő országos, bejegyzett és külön adószámmal és bankszámlaszámmal rendelkező egyesület. Mint ilyen, civil szerveződés, politikai és vallási hovatartozástól és megnyilvánulástól független és mentes. A HB csapata 2013-ban Budapesten jött létre, a makói „sejt” nem sokkal később, 2014 decemberében karácsonykor végzett első ízben meleg étel osztást. A küldetés: két hetente egy alkalommal minőségi alapanyagokból, tápláló egytálétel osztása rászorulóknak részére. A csatlakozó vendéglátó-ipari egységek pultjain elhelyeznek egy-egy perselyt, amelybe pénzt bedobva lehet adakozni, s ebből fedezik az ételek alapanyagait. A főzést Makón éttermek vállalják. De a szakácsok mellett sokan segítenek önkéntes munkával, visznek otthon sült süteményt, gyümölcsöt, zöldséget, teát, kávé az ételosztásra. A makói kezdeményezéshez 44 állandó önkéntes csatlakozott, akik alkalmanként 100-130 adag ételt osztanak ki.

A makói csapat minden második szombaton gyűlik össze, első körben előkészíti a csomagolt ételeket: gyümölcsöket, zöldségeket, süteményt, s az evőeszközöket, majd egy meghatározott helyszínen néhány asztalt összetolva elkezdik az osztást sorszámmal szabályozott rendben, konfliktusmentesen. A részt vevők sorba állva haladnak, s megkapják a főételt, a zacskóba csomagolt gyümölcsöket, süteményt, s egy pohár forró teát, szörpöt. A csapat megterített asztalokat és padokat helyez ki az étkezések előtt, s a ContiTech Fluid Kft. felajánlásának köszönhetően már sátrat is tud állítani. A főzést az Andi Konyhája és egy anonim felajánló vállalja. A makói vállalkozók és családok pedig szép számmal adakoznak alapanyagot, gyümölcsöket és zöldségeket, süteményt, illetve pénzt is. Az osztásoknál nem marad sem maradék étel, sem hulladék, ugyanis minden alkalom után alaposan feltakarítják a használt területet a mintegy 3 órás igénybevétel után.

13.4 Magyar Vöröskereszt makói területi szervezete

A Vöröskereszt fő tevékenységi köre a véradás szervezés, melyet Makón, illetve a környező 15 településen végez a szervezet. Minden év novemberében van a véradók világnapja, melynek keretein belül a szervezet elismeri a többszörös véradókat ajándékozással egybekötött ünnepség keretében.

Ezen túlmenően a szervezet célja, hogy a helyes elsősegély-nyújtási alapismereteket megismertesse minél több korosztállyal, de leginkább a fiataloknak tartanak ilyen oktatásokat,

bemutatókat. A Vöröskereszt számára nagyon fontos a fiatalok bevonása, ezért Ifjúsági Vöröskereszt is működik, amely keretében például balatoni elsősegély szolgálatot vagy a röszei határátkelőn nyári elsősegély szolgálatot láttak el: a nőknek és gyerekeknek pszichoszociális segítséget nyújtottak, majd az elsősegély-nyújtásban segédkeztek. Továbbá versenyeket is szerveznek fiatalok számára.

Makón és környékén több bázis iskolája van a Vöröskeresztnek: Makón kettő középiskola, egy általános iskola, egy óvoda és egy általános iskola Csanádpalotán. Minden évben szervez területi elsősegély versenyt és figyelemfelhívó bemutatót (legutóbb az ittas vezetés veszélyeiről) a szervezet mentők, tűzoltók és rendőrök bevonásával. A bázis iskolák tanulói számára a Vöröskereszt lehetőséget nyújt a közösségi szolgálat óráinak összegyűjtésében: véradó behívó kihordása, karácsonyi adománygyűjtés, véradó ünnepségeken vendégek fogadása.

A Vöröskereszt egészségmegőrző programok keretében rendszeresen tart vércukor, testzsír és vérnyomás mérést.

A rászorulóknak megsegítése is fontos szerepet tölt be a szervezet életében. Minden évben karácsony előtt a TESCO áruházzal közösen élelmiszer-gyűjtést szerveznek, mely során összegyűlt csomagokat a helyi rászorulóknak részére osztják ki. Az elmúlt két évben 700 kg élelmiszert gyűjtöttek össze. A Vöröskeresztnél bárki támogatást kérhet egy segélykérő lap kitöltésével és a szükséges kereseti igazolások becsatolásával. A Vöröskereszt egész évben tudja ruhaadományokkal segíteni a rászorulókat. A tavalyi évben pedig az egy bázis iskolájuknak köszönhetően játékokat gyűjtöttek a gyermekek részére.

13.5 Civil Szervezetek Klubja

Makón a Hajnal utcában működő Civil Szervezetek Klubjában számos csoport tart összejöveleteket heti, két heti, havi rendszerességgel. Ezek a következők:

- Bizalom Klub (10 fő)
- Siketek és Nagyothallók Országos Szövetsége - Makói Szervezet (36 fő)
- Vakok-és Gyengénlátók Klubja(43 fő)
- Mozgáskorlátozottak Klubja (47 fő)
- HONSZ (22 fő)
- Értelmi Fogyatékosok Országos Szövetségének Makói Klubja (35 fő)
- DIABETES Klub (30 fő)
- Pedagógusok Klubja (69 fő)

14 SWOT-ELEMZÉS

Az intézményekkel való kapcsolatfelvétel és adatgyűjtés után elkészült a SWOT- elemzés, melyben a külső (lehetőségek, veszélyek) és belső (erősségek, gyengeségek) tényezők alapján egyfajta helyzetértékelést végeztünk a szociális szolgáltatásokról. Ez a rendszer segítségül szolgálhat jövőbeli tervek, fejlesztési lehetőségek megfogalmazására.

ERŐSSÉGEK	GYENGESÉGEK
- Az önkormányzat érzékenysége a szociális problémák iránt. - Kiépült alapszolgáltatások működnek az idők számára. - A helyi rendeletek átláthatóan szabályozzák a szociális szolgáltatásokat. - A szociális alap- és szakosított ellátások egy része már részben korszerűsített intézményben folyhat. - Családias légkör a szakosított ellátások területén. - Szociális szakemberek magas szintű szaktudása és elhivatottsága. - Civil szervezetek növekvő aktivitása, jelenléte. - Rendszeres adománygyűjtés szervezése civil szervezetek és egyházak kezdeményezésére. - Együttműködési készség, partnerség a társintézmények között. - Makó városa fejlődő képes, a pályázati lehetőségekkel gyakran él.	- Sok a passzív ember. - Az értelmiségi fiatalok, ezen belül is a friss diplomások elvándorlása. - Magas a szociális támogatásból élők között a csak erre az életmódra berendezkedettek aránya. - Szociális szférában dolgozók társadalmi megbecsülésének hiánya. - Nem a helyi sajátosságokra, hiányosságokra épülnek a kiírt pályázatok. A nyertes pályázati források csak kevés esetben fordíthatók a helyi sajátos viszonyokból adódó hiányosságok pótlására, a problémák valódi okának orvoslására. - Több szociális ellátó intézmény kapacitása korlátozott. - Maradtak intézmények, melyek felszereltsége elavult, az épületek állaga, kialakítása fejlesztésre szorul. - A pénzbeli ellátások összege alacsony.
LEHETŐSÉGEK	VESZÉLYEK
- Határon átnyúló együttműködések. - További civil szervezetek és egyházak felkeresése, fokozott szerepvállalásra ösztönzése a szociális szolgáltatások terén. - A hátrányos csoportokkal szembeni negatív szemlélet megváltoztatása, az előítélet mentességre való tudatos figyelés. - Valamennyi rászorult részére az indokolt mértékű szociális ellátás még hatékonyabb biztosítása. - Szakmai képzési lehetőségek figyelése, továbbképzéseken való részvétel. - Egyes ellátások esetén férőhelyi kapacitás növelése, minőségi színvonal emelése. - Esélyegyenlőség biztosítása és fenntartása különböző programokon keresztül lehetőleg minél szélesebb körben. - Szociális párbeszéd megvalósítása helyi szinten. - A szolgáltatási rendszer tudatos fejlesztése, fejlesztési tervezetek készítése. - Az intézmények tárgyi felszerelésének fejlesztése, ehhez kapcsolódó lehetőségek, pl: pályázati forrás figyelése.	- Felerősödött szociális kihívásokhoz igazodni nem tudó szociális ellátórendszer. - A lakosság mentális állapotának romlása. - Az elszegényedés mértékének növekedése. - A munkanélküliség fennállása, a probléma kezelésére szolgáló hatékony eszközök hiánya. - Az alacsony iskolai végzettségűek számának stagnálása vagy növekedése. - Fokozott elvándorlás, a település „előregedése”. - Megváltozott törvényi szabályokhoz való alkalmazkodás nehézségei, jogi szabályozás kiszámíthatatlansága. - Saját források beszűkülése. - A szociális intézmények kapacitás határainak rugalmatlansága. - Az egzisztenciálisan instabillá váltak és krízishelyzetbe kerültek számának növekedése a fiatal és középkorúak körében.

15 FEJLESZTÉSI FELADATOK AZ ÖNKORMÁNYZAT SZOCIÁLIS INTÉZMÉNYEIBEN

A Makói Egyesített Népjóléti Intézmény 14 szakfeladatot lát el 12 telephelyen. Ezek közül két épület felújítása valósult meg, 10 épület elavult, sürgős felújításra szorulna. Az Időskorúak Átmeneti Gondozóházában jelenleg folyik egy 26.000.000.- forintos beruházás, mely vonatkozik az épületre és eszközbeszerzésre egyaránt.

Az alábbi intézmények felújítása halaszthatatlan feladat az Önkormányzat számára: a Kálvin téri bölcsőde, a Kálvin utcai védőnői tanácsadó, az Éjjeli menedékhely és a Nappali Melegedő.

A Családsegítő- és Gyermekjóléti Szolgálat elhelyezése sem felel meg a módszertani elvárásoknak, ezt évek óta kifogásolja minden ellenőrzés. A 2016. januárjában bekövetkező változásokkal pedig egyáltalán nem lesz megfelelő a szolgálat elhelyezése, ugyanis 2016. január 1-jétől egyesítik a családsegítő központokat és a gyermekjóléti szolgáltatókat annak érdekében, hogy ne épüljenek ki párhuzamos kapacitások, valamint hogy "összeérjenek az információk, és együtt hasznosuljanak a család számára". Az intézmények új neve család- és gyermekjóléti szolgálat lesz.

Az intézmények eszközparkja igen elöregedett, elhasználódott állapotban van, így új eszközök beszerzésére van szükség. Az ételmezés, a konyha elavult, lejárt kihordási idejű eszközökkel dolgozik. A szociális étkeztetésben részt vevő makói lakosok számára az ebédet tiszteletdíjas munkavállalók szállítják ki. Ez a módszer időben sem hatékony, de higiéniaileg sem megfelelő megoldás, a XXI. századi elvárásoknak nem felel meg.

A Családok Átmeneti Otthona az alacsony kihasználtság miatt, a Támogató Szolgálat pedig finanszírozási problémák miatt szűnt meg Makó városában. A Támogató Szolgálat által nyújtott szolgáltatásra kiváltképp szükség lenne, de az anyagi problémák nem teszik lehetővé az ellátás fenntartását.

16 AZ ELLÁTÁSOK FEJLESZTÉSÉNEK, BŐVÍTÉSÉNEK LEHETŐSÉGEI

Ahogy már fent említésre került, korszerűtlenek a szolgáltatásoknak helyet biztosító épületek, felszerelések és eszközök, így ellátási szinten is komoly hiányosságok vannak.

A házi segítségnyújtás és étkeztetés azok az ellátási formák, melyek leginkább fejlesztésre szorulnak. A gondozási szolgálat javítása érdekében célszerű lenne gépjármű beszerzése.

A tanyagondnoki szolgálat munkatársai igen nehéz feladattal állnak szemben kifejezetten az őszi-téli időszakban, hiszen a rossz közlekedési körülmények olykor-olykor akár ellehetetlenítik a tanyákhoz való eljutást. Mindezek fényében a szolgáltatás fenntarthatósága érdekében nagy szükség lenne egy új gépkocsi beszerzésére.

Az Időskorúak Átmeneti Gondozóházában és a két Idősek Klubjában férőhelybővítés lenne célszerű, illetve egy közös használatú 20 fős autóbusz beszerzése is nagy segítséget jelentene az intézmények életében.

Nappali ellátás keretében két helyen működik Idősek Klubja, ahol az alábbi fejlesztési irányok vannak állandó napirendi ponton: folyamatos szolgáltatásbővítés, buszos kirándulások szervezése a szolgáltatást igénybe vevők számára, tanfolyamok szervezése, eszközpark bővítése.

Jelenleg két bölcsőde működik, ahol 102 fő gyermek veszi igénybe a szolgáltatást. A Kálvin téri bölcsőde 35 évvel ezelőtt épült. Az eltelt időben elenyésző állagmegóvási munkát végeztek az épületen, illetve eszközei teljesen elavultak. A bölcsődében sószoza kialakítása is tervezett.

A Kálvin téri bölcsőde épületében található 350 adagos konyha felújítása, konyhatechnológiájának korszerűsítése lenne elengedhetetlen.

Éjjeli Menedékhely és Nappali Melegedő épületeinek komplex felújítása indokolt a szolgáltatások szinten tartása érdekében. Egy orvosi rendelő és egy csomagmegőrző kialakítása tervezett itt, továbbá létfontosságú lenne a szolgáltatások férőhelybővítése, illetve elkülönített női szálló kialakítása.

A Családsegítő- és Gyermejjóléti Szolgálat jelenlegi helye nem megfelelő, így célszerű lenne a szolgáltatás elhelyezése egy arra alkalmas épületben.

Az egészségügyi feladatellátás tekintetében a védőnői hálózat - mely magába foglal 3 fő védőnői körzeti tanácsadót, három háziorvosi rendelőt, illetve az iskolaorvosi szolgálatot - infrastruktúra és az eszközpark fejlesztése lenne szükséges.

A humán erőforrás fejlesztésének keretein belül belső tanfolyamok, tréningek szervezése nem csak a mindennapi munkát tenné könnyebbé, de a dolgozók szakmai fejlődését is elősegítené.

Az elmúlt években bevezetett létszámkorlát az intézmény munkavállalói állományát drasztikusan sújtotta. 2013-ig 110,5 fő munkavállaló volt, azóta pedig 100 fő az állományi létszám. A 100 fő munkavállalói keret jelen helyzetben szűkös. A 12 telephelyen jelenleg sem gondnokot, sem karbantartót nem tudnak alkalmazni, ezeket a feladatokat a szakmai létszámot

csökkentve tudják megoldani vagy közfoglalkoztatottak bevonásával. Az Időskorúak Gondozóházában is egyre több a demens, önmagát ellátni nem tudó beteg, a szakmai létszám emelésére lenne itt is szükség, hogy az életkori igényeket a lehető legmegfelelőbb színvonalon lehessen kielégíteni.

17 AZ ESÉLYEGYENLŐSÉG MEGTEREMTÉSE

Az esélyegyenlőség biztosítása az Európai Unió fontos alapelve az integráció kezdetétől számítva, így a szociális alap elsőszámú támogatási területe. A közösségi politikában az esélyegyenlőség biztosítása az egyik legfontosabb cél, amely megvalósulása azon alapszik, hogy az európai intézményeknek minden tevékenységükkel elő kell segíteniük a nem, faj, etnika, vallás, fogyatékoság, vagy életkor szerinti megkülönböztetés elleni küzdelmet: az esélyegyenlőség megvalósítását. Az esélyegyenlőségi tartalmú rendelkezéseket a közösségi jogban elsősorban irányelvek tartalmazzák. Az önkormányzatok rendeleteik alkotása során kétfelé irányul a kötelezettség: egyrészt tartózkodni kell bármiféle diszkriminatív rendelkezés alkalmazásától, másrészt pedig törekedni kell arra, hogy szabályozásukba direkt módon kerüljenek olyan rendelkezések, melyek az esélyegyenlőség biztosítását segítik elő. Természetesen a hazai jogszabályalkotóknak is szem előtt kell tartani ezt a kiemelkedő helyen lévő, az Európai Unió által megkövetelt elvárást, így hazánkban három szinten szerepel az esélyegyenlőség megteremtésének követelménye: Alaptörvényünk általános jelleggel rögzíti a hátrányos megkülönböztetés tilalmát, az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény részletes útmutatást ad a követelmény betartására, továbbá különböző ágazati jogszabályok is tartalmazhatnak az esélyegyenlőség szempontjából az adott területre vonatkozó speciális szabályokat.

Makó Város Önkormányzata elkötelezett az iránt, hogy a város minden polgára számára biztosítsa az egyenlő bánásmódhoz és az esélyegyenlőséghez való jogot.

17.1 Helyi Esélyegyenlőségi Program

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (Ebkty.) 31.§ (1) bekezdése értelmében minden települési önkormányzat ötévente öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot fogad el. Makó város Helyi Esélyegyenlőségi Programja 2013. évben készült el.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program fókuszpontjában az esélyegyenlőségi törvény által ajánlott hátrányos helyzetű társadalmi csoportok állnak: mélyszegénységben élők és romák, gyermekek, nők, idősek és a fogyatékkal élők.

A jogszabály értelmében a programban helyzetelemzést kell készíteni, mely feltárja az önkormányzat részére a hátrányos helyzetű célcsoportok oktatási, lakhatási, foglalkoztatási, egészségügyi és szociális helyzetét és a megjelenő problémákra, hiányosságokra is segít rávilágítani. A helyzetelemzés alapján minden célcsoportra kiterjedő, öt évre szóló komplex intézkedési tervet kell készíteni, mely a feltárt problémák orvoslására szolgál.

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. § (4) bekezdése értelmében a Helyi Esélyegyenlőségi Programot kétfévente át kell tekinteni és szükség esetén felül kell vizsgálni. Az Önkormányzat a jogszabályi kötelezettségeknek eleget téve 2015-ben elvégezte a felülvizsgálatot. A felülvizsgálatról szóló

jegyzőkönyvet a település képviselő-testülete 2015. június 24-én megvitatta és a 227/2015. (VI.24.) MÖKT. határozatával elfogadta.

17.2 Akadálymentesítés

Az önkormányzati intézmények felújítása során minden esetben a jogszabályi előírásoknak megfelelően megtörténik az akadálymentesített környezet kialakítása. Sajnos jelenleg még mindig vannak a városban olyan középületek, amelyek akadálymentesítését a megfelelő források hiánya, vagy a középületek műemléki védettsége miatt még nem sikerült megoldani. Elmondható, hogy az önkormányzat jelentős eredményeket ért el az elmúlt években a középületek, közterületek, utak és járdák akadálymentesítése kapcsán, amelyek főleg a belvárosban érzékelhető.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program egyik, a fogyatékos személyek célcsoportához kapcsolódó intézkedésének címe: Akadályok nélkül. Ebben a programban az a célkitűzés került megfogalmazásra, hogy az önkormányzati intézmények teljes körű akadálymentesítése 2020-ig valósuljon meg. Az elmúlt években igen látványos felújítások történtek: az ENI Béke utcai épületének akadálymentesítése megtörtént, illetve a Királyhegyesi utcai Idősek Klubjának fejlesztési munkálatai során itt is megvalósult az épület akadálymentesítése. A CSMEK Hódmezővásárhely-Makó makói telephelyének felújítása miatt új helyre költözött Rendelőintézet teljes akadálymentesítése is megoldott.

A START közfoglalkoztatási munkaprogramon belül folyamatosan újulnak meg, s válnak akadálymentessé a város járdái.

A siketek és nagyothallók, illetve a vakok és gyengén látók információhoz való hozzáférését és könnyebb ügyintézését hivatott szolgálni a HEP másik, a fogyatékos személyek célcsoportához tartozó intézkedési tervezete. A nyelvi akadálymentesítés szükség és igény szerint a SINOSZ Jelnyelvi Tolmácsszolgálatával megoldott.

17.3 Gyermekvédelmi és jelzőrendszeres fórumok

Az elmúlt évek tapasztalatai azt mutatják, hogy folyamatosan nő a hátrányos helyzetű és/vagy veszélyeztetett kiskorúak száma.

Éppen ezért rendkívül fontos a gyermekvédelmi rendszerben dolgozók találkozása, erre adnak lehetőséget a veszélyeztetettséget észlelő- és jelzőrendszer működtetésére szolgáló esetmegbeszélések, esetkonferenciák, szakmaközi megbeszélések és az éves gyermekvédelmi tanácskozások.

A fórumok lehetőséget kínálnak a problémák feltárására és a megoldási alternatívák megfogalmazására, de jó alkalmat jelentenek a kompetenciák tisztázására és a kompetenciahatárok felállítására is, segítve ezáltal a gyermekvédelmi szakemberek együttes, a gyermekek érdekét előtérbe helyező tevékenységét.

Fontos fóruma a jelzőrendszer működtetésének az éves gyermekvédelmi tanácskozás, melyet minden év március 31-ig kell megszerveznie a gyermekjóléti szolgálatnak. Krízisidőszak előtt a családsegítő szolgálat tart jelzőrendszeres megbeszélést az észlelő rendszerrel (rendőrség, tűzoltóság, tanyagondnok, mezőőrség). A tanácskozás célja a gyermekjóléti alapellátások áttekintése, az észlelő- és jelzőrendszer működésének éves értékelése, és adott esetben javaslatok megfogalmazása a működés javítására vagy megváltoztatására.

17.4 Makói Roma Nemzetiségi Önkormányzat

A Makói Roma Nemzetiségi Önkormányzat igen aktív szerepet vállal a romák esélyegyenlőségének elősegítésében.

Az elmúlt év során a Türr István Képző és Kutató Intézettel kötött együttműködés keretében alapkompentencia képzést hirdetett, melyen 15 fő hátrányos helyzetű roma vett részt.

2015. július 16. napjától a Roma Nemzetiségi Önkormányzat közfoglalkoztatási programot indított: 15 fő dolgozik Honvéd városrész tisztán tartásán, 2015. november 5-től pedig további 10 fő közfoglalkoztatott kapott lehetőséget munkaviszony létesítésére.

Mindezekon felül az Önkormányzat rendszeresen szervez ruhaosztásokat a hozzájuk érkező adományokból a rászoruló roma családok részére.

2015 augusztusában 18 gyermek felnőtt kísérőikkel együtt utazhatott el Makó Városi Önkormányzatának magyarhertelendi táborba, hogy ott egy hetet nyaralhassanak. Az utazást a Roma Nemzetiségi Önkormányzat szervezte a helyi képviselők támogatásával. Az útra ajándécsomagot, játékokat, labdákat, ugrálóköteleket, tollaslabdát is kaptak a gyerekek.

Ez év szeptemberében az Országos Roma Önkormányzat nyertes pályázatának köszönhetően 54 vadonatúj iskolatáskát és benne az általános iskolásoknak való felszerelést kapott a Makói Roma Nemzetiségi Önkormányzat.

18 A MÓDSZERTANI FELADATOK ELLÁTÁSA

Az Szt. 58. § (1) bekezdése alapján a jogszabályban meghatározott szakmai, módszertani feladatokat az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv látja el.

A módszertani feladatok ellátására a szociál- és nyugdíjpolitikáért felelős miniszter egyedi támogatást nyújt.

A módszertani intézmény a minisztériummal kapcsolatban áll, és a szociális ellátás vonatkozásában információadási, tájékoztatási feladatokat lát el, tájékoztat a pályázatokról, szakmai eseményekről, törvényi változásokról, stb. A Makói Járás szociális szolgáltatásért felelős módszertani intézményei az alábbiak:

- SZKTT Egyesített Szociális Intézmény Tabán Családsegítő Községi Ház és Dél-alföldi Regionális Módszertani Családsegítő Szolgálat
6723 Szeged, Keresztöltés u. 13.
- Falugondnokok Duna-Tisza Közi Egyesülete
6000 Kecskemét, Kölcsey u. 21.
- Csongrád Megyei Önkormányzat Aranysziget Otthon
6640 Csongrád, Gyöngyvirág u. 7-9
- Magyar Máltai Szeretetszolgálat Egyesület Dél-alföldi Régió, Kecskeméti csoport
6000 Kecskemét, Hoffmann J. u. 11.
- Szentesi Családsegítő Központ Módszertani Gyermekjóléti Szolgálat
6600 Szentes Csallány Gábor part 1.

2012. december hónap óta nincs módszertana a bölcsődéknek.

19 AZ ELFOGADÁS IDEJE ÉS MÓDJA

Makó város képviselő-testülete a Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió Felülvizsgálatáról szóló Jegyzőkönyvet megvitatta és a / 2015. () MÖKT. határozatával elfogadta.

Makó, 2015. 12. 16.

Farkas Éva Erzsébet
polgármester

Dr. Bálint-Hankóczy Beatrix
jegyző

MELLÉKLET

1. sz. melléklet Pénzben és természetben nyújtott szociális ellátásban részesülők számának és a megállapított támogatások pénzügyi fedezetének alakulása

				Pénzügyi ráfordítás (adatok ezer Forintban)									
Ellátási forma megnevezése		Támogatott fő			2012.év			2013. év			2014. év		
		2012.év v	2013. év	2014. év	Saját erő	Közp. tám.	Össz.	Saját erő	Közp. tám.	Össz.	Saját erő	Közp. tám.	Össz.
óvodáztatási támogatás/év		49	87	69	0	1120	1120	0	960	960	0	820	820
aktív korúak ellátása		389	413	318	17860	84860	102720	19172	89883	109055	11570	61744	73314
időskorúak járadéka/hó		37	0	0	989	9886	10875	0	0	0	0	0	0
lakásfenntartási támogatás (múltányos)/hó		284	0	0	1258	0	1258	0	0	0	0	0	0
lakásfenntartási támogatás (normatív+fűtés)/hó		713	547	397	5831	52476	58307	7015	63140	70155	5628	50651	56279
adósságcsökkentési támogatás + lakásfenntartási támogatás/ hó		29	22	24	297	2670	2967	145	1307	1452	156	1403	1559
egyszeri gyermekvédelmi támogatás/ év		1039	982	895	0	12100	12100	0	11400	11400	0	10336	10336
önkormányzati segély	rendkívüli gyermekvédelmi támogatás/ év	88	65	37	1363	0	1363	190	0	190	1131	0	1131
	bébi kötvény	135	193	201	7422	0	7422	7720	0	7720	8865	0	8665
	átmeneti segély/ év	89	90	155	435	0	435	468	0	468	778	0	778
	temetési segély/ év	4	7	9	114	0	114	200	0	200	257	0	257
rendkívüli gyermekvédelmi támogatás/ év (beiskolázásra)		913	0	0	2944	0	2944	0	0	0	0	0	0
közgyógyellátás (múltányos)		145	145	109	4774	0	4774	3582	0	3582	2791	0	2791
gyógyfürdő támogatás/ év		1235	1839	2607	15400	0	15400	18205	0	18205	25790	0	25790
köztemetés/ év		15	18	24	653	0	653	1565	0	1565	2562	0	2565
idősek éve/ év		2020	2010	1005	5147	0	5147	5100	0	5100	3322	0	3322
pénzbeli kárpótlás/ év		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
gyógyszertámogatás/ év		2	1	0	28	0	28	13	0	13	0	0	0
Bursa Hungarica/ év		223	216	213	10300	0	10300	10025	0	10025	9105	0	9105
szemétszállítási díjkedvezmény		0	3820	3950	0	0	0	13152	0	13152	26296	0	26296
összesen		7409	10455	10013	74815	163112	237927	86552	166690	253242	98251	124954	223205

